

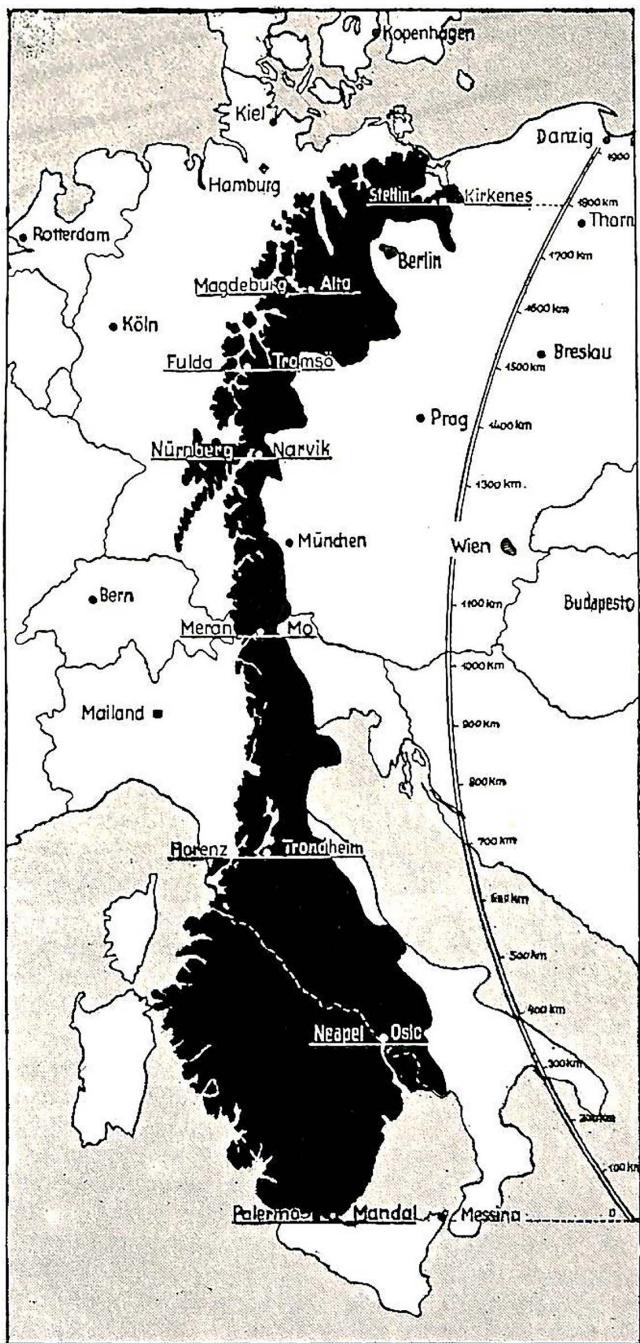
MEDDELELSE FRA VEIDIREKTØREN

NR. 12

Vårt vidstrakte land. — Vare veier og veiproblemer. — Bilgass-anlegg. — Forebyggelse av cementbetongdekkers avskalling. — På langtur med generatorbil. — Veilengder i Norge pr. 30. juni 1940. — Antall arbeidere pr. 15. september 1940 ved de av veivesenet administrerte veianlegg. — Antall arbeidere ved veivedlikeholdet pr. 15. september 1940. — Mindre meddelelser. — Litteratur.

Des. 1940

VÅRT VIDSTRAKTE LAND

Efter det tyske blad «Das Reich» gjengir vi dette billede som viser Norges utstrekning sammenlignet med det europeiske kontinent. I luftlinje er lengden ca. 1900 km og tenker en sig Kirkenes i nord liggende ved Stettin, vil Mandal i syd ligge ved Palermo på Sicilien.

I denne forbindelse henvises til det skisserte lengdeprofil fra Middelhavet gjennem Italia, Sveits, Tyskland, Danmark og Norge til Kirkenes i Finnmark. Se side 123.

VÅRE VEIER OG VEIPROBLEMER

Av veidirektør A. Baalsrud. Vesentlig etter et foredrag i kringkastingen.

Når en tenker på den avstengthet som store deler av vårt land led under tidligere hele vinteren igjennem er det tiltalende å tenke på at en meget stor del av landets veier nå holdes åpne om vinteren for alle slags veifarende, også for automobilene.

Korte avbrytelser ved svære snefall forekommer nok av og til, men de blir hvert år mer sjeldne.

Vårt vinterføre er heller ikke på langt nær fullkommen etter mange mensing, men med forsiktighet kommer man frem.

Slik ser jeg det og slik ser vel de fleste noe eldre yrkeschaufører som har oplevet tiden før verdenskrigen. Vi gleder oss over de stadige fremskritt, selv om vi er klar over at det helst burde gå forttere fremover.

En større del av vårt bilfolk har imidlertid en annen mening; især gjelder det den yngre generasjonen av bilister og enn mer dem som har reist på Europas fine veier og aller mest dem som har kjørt på Tysklands og Italias autostradaer. De finner vår fremgang alt for langsom og gir ustanselig uttrykk for det.

Og det må innrømmes at vi ennå er langt baketter de store land og at vi har voldsomt meget å ta etter.

Nordmennene taler ofte litt skrytende om vår høye levestandard, og det stemmer vel når det gjelder mat og klær o. s. v. Men når det gjelder veiene, som dog utvilsomt er en del av levestandarden, da må vi tale forsiktig.

Våre problemer i Norge er i stadig utvikling og vokser med kravene. Fremfor alt melder det sig stadig nye detaljer, og detaljene blir hver for sig viktigere. For hvert skritt våre veier kommer frem synes kravene å flytte sig ennå mer fremover.

I den senere tid er det enkelte gledelige ting som fortjener å nevnes:

1. En egen bevilgning har vi fått til veier i sjøbygdene, altså nettopp til de deler av vårt land som hittil har vært værst stillet.

Båtene og skibene er dem ikke nok lenger, de må ha veier og veiforbindelse med landet for ørig for å kunne klare seg i konkurransen.

2. Vårt offentlige veinett øket ca. 800 km i lengde i 1939 og ca. 500 km i 1940.

Veinettets lengde er i dag ca. 42 600 km, men det må op i 64 000 km for å fylle den store veiplan som Stortinget vedtok for en halv snes år siden.

3. Til utvidelse og forbedring av innfartsveiene til Oslo fikk vi en egen bevilgning i 1938, og den var i høyeste grad påkrevet da vi her har en virkelig europeisk trafikkmengde og etter mitt skjønn landets farligste veier å kjøre. Så snart forholdene

tillater det håper jeg at vi kan disponere større beløp til disse arbeider.

4. Endelig er vårt veilaboratorium kommet i sving med en egen bevilgning, riktig nok liten, men det er dog et meget viktig fremskritt som vil gi mangedobbelig igjen hvad det vil koste.

*

Jeg vil også nevne litt om våre viktigste problemer, sett fra mitt personlige standpunkt. Jeg nevner dette fordi det er slik at ikke alle har samme mening om disse ting, hvilket er naturlig av mange grunner.

Nybyggingen og utbedringen av eldre veier.

Hver eneste landsdel føler et sterkt savn med hensyn til nybygging. Selv de rikeste og de fleste føler sig mer eller mindre forfordelt i forhold til andre.

De landsdeler som har et forholdsvis godt veinett vil ha det forbedret og begrunner sin oppfatning med at de i form av veiavgifter skaffer staten store midler. De forlanger at fordelingen av midlene skal skje etter forretningsmessige prinsipper, for at den samlede trafikk skal øke fortest. De bygger som helt eller delvis mangler veier mener at det nå er deres tur og at alminnelig rettferdigheit tilslter at deres krav må gå foran alle andres.

Begge parter har gode argumenter og dyktige talsmenn og avgjørelsen er derfor ikke lett. Det blir til slutt en skjønnssak, for en kan ikke regne sig til noe resultat.

Stort sett er det nybyggingen som har vært nr. 1, men utbedringene har fulgt bra etter. Det ene gjøres og det annet undlates ikke.

Veienes vedlikehold

er i vårt land et større problem enn i andre land, fordi nybyggingen sluker så meget av våre samlede midler at det er vanskelig å få de penger som er nødvendige for å holde veiene i god stand.

Det er et pengespørsmål. Vi vet hvorledes støvet — fiende nr. 1 — skal holdes borte. Vi vet også hvordan telen om våren skal overvinnes. Vi vet også hvordan snebrøtingen skal ordnes så alle veier blir fremkommelige året rundt. Vi vet også hvordan kurver, bruer, rekkverk og alt sammen skal holdes i orden. Men det er ikke mulig å arbeide forttere enn pengene tillater.

Hva selve veidekket angår så står det stadig strid om de faste eller permanente veidekket som dessverre hittil ikke har hatt så stor fremgang hos oss som ønskelig.

Vi har brukt gatesten, betong, asfalt og tjære

som alle har sine fordeler og mangler. På det utviklingstrinn som vår veitrafikk inntar er det etter min mening nødvendig at vi fortrinsvis samler oss om de lette og billige asfalt- og tjæredekkene hvis vi noenlunde hurtig skal få en rimelig lengde av faste dekker.

Vi har i dag bare ca. 1700 km av dem, mens resten, ca. 40 900 km vedlikeholdes med grus. Om grusveiene kan det nå opplyses at disse er gjenstand for sterk forbedring, idet den løse grus med vaskebrett og stov litt etter litt erstattes med en såkalt stabilisert grus. Denne siste gir ved hjelp av tilsetning av leire og klorkalsium eller sulfittlut og ved en mer omhyggelig gradering av grusen en fast og nesten stovfri veibane.

Det er Amerikas eksempel vi her etterfølger for på hurtigste måte å få forbedret våre veibaner.

Høifjellsveiene: I de siste år har det vært arbeidet adskillig for å holde dem åpne om vinteren og vi er kommet så langt at vi vel med sikkerhet kan si at en rekke av våre høifjellsveier vil kunne holdes åpne når det virkelig er behov derfor.

Således er Filefjellsveien mellom Valdres og Lærdal nådd så langt at bl. a. rute- og postbiler og for så vidt all annen trafikk kan være overveiende sikker på å komme frem. Bl. a. arbeider her en meget stor roterende plog som gjør godt arbeid under de værste forhold. Ellers greier våre almindelige bilploger sammen med sneskjærmene arbeidet godt.

I vinter er det også meningen at veiene over Hardangervidda, Dovre, Saltfjellet og gjennemgangsveien i Troms og Finnmark skal søkes holdt åpne. For å greie dette er veiene utbedret og omlagt, og det er utført og planlagt store overbygnings- og sneskjermearbeider, likeså brakker og garasjer. Ennvidere skal settes inn et stort antall biler og flere roterende sneploger (fresere). Det kan også nevnes at for disse veier er levert ca. 300 forploger, laget av norske verksteder.

Det fremholdes undertiden at det ofres for meget på disse høifjellsveiers brøyting. Det er neppe riktig, idet det må erindres at et slikt fjell over innflytelse på trafikken i alle nærliggende bygder. Hvis det stenges, da lammes trafikken i ganske vid omkrets.

I det hele tatt er snebrøytingen et for veivesenet meget lønnsomt arbeid for det koster i all fall ennå meget mindre enn den bilavgift som vilde gå tapt om veiene snedde til.

Litt om arbeidslivet.

Vårt veivesen har i de siste ca. 20 år utviklet seg fra rolige og beskjedne forhold til nå å være «et mas uten like» om jeg skal overdrive noe. Det er ingeniørene som må mase da vi har for få av dem til at de kan arbeide med den ro og planmessighet som er ønskelig.

For arbeiderne er det for så vidt gått til det bedre, som de i min ungdom hadde ca. 10 timers dag mot nå 8. Og levemåten er vel også bedret adskillig. Kaffen og smørbrødet og det amerikanske flesk var dengang overveiende almindelig, mens kosten nå er adskillig mer variert. Brakkene er også etter hvert bedret adskillig. Men samtidig er da omkostningene steget og et nytt problem har meldt sig og det er

maskiner.

Med stigende utgifter bør jo maskindrift benyttes om det hele skal balansere best mulig.

Og i vedlikeholdet har det også lykkes å få innført mange lettelser. Hvor før spader og river og hestevogner og hestevalser ble brukt, der anvendes for en stor del nå hestehøyler, motorhøyler, lastebiler og motorvalser. Og arbeiderne transporterer undertiden med biler til arbeidsplassen. Endelig er opsynsmennenes og ingeniørenes virksomhet sterkt øket ved at de kjører bil.

De faste dekker utføres for en stor del ved maskin og endog grusein blandets til dels maskinemlig.

For selve nybyggingen er håndarbeidet ennå fremherskende, men også her har maskinen delvis trengt sig inn i form av maskinboring i fjell ved hjelp av pressluft og elektrisk antenning av mine-skudd. Motorvalser likeledes.

Endelig benyttes noen få steder i Finnmark, Hedmark og Østfold planeringsmaskiner.

Maskinen senker enhetsprisene så vi blir i stand til å øke arbeidets samlede omfang og vistnok uten å minke på arbeidernes antall.

BILGASANLEGG

Ved dipl.ing. Otto Kahrs.

På foranledning av kolleger på Statens Teknologiske Instituts gassgeneratorkursus 21.—23. august har jeg utarbeidet følgende referat av de der meddelte opplysninger supplert med stoff fra andre kilder for å gi det hele en noe mer avrundet form.

Historikk.

Alt under forrige verdenskrig var spørsmålet om andre brennstoffer for bilmotorene aktuelt. Lysgass i ballonger på taket ble brukt i et betydelig antall til drosjer, mange typer karbidgassverk prøvet o. s. v.

Men bensinen var så meget bekvemmere og rensligere i bruk og som regel også billigst.

Nu er som kjent situasjonen den at vi snart enten må bruke andre brennstoffer eller sluttet med biling i det hele tatt.

Bilmotoren trenger en brennbar blanding av brennstoff og det til forbrenningen nødvendige surstoff som praktisk alltid anvendes i form av luft.

Motorydelsen avhenger av hvor mange kalorier blandingen utvikler per volumenhett og hvor høi kompresjon den tåler uten å banke.

Blandingen skjer enten i cylindene — Diesel- og Hesselmannmotorene, kullstøvmotoren — eller (i allfall delvis) utenfor denne — forgasser og gassmotorene. Det er dog feilaktig å anta at den almindelige forgasser virkelig forgasser bensinen — overfører den til gassform. — I almindelighet foregår det kun en forstøvning i forgasseren, der dannes i det vesentlige en brennstoftåke akkurat som almindelig tåke er forstøvet vann i atmosfæren. Dette er et punkt av betydning, for derved muliggjøres en større kaloriydelse pr. liter blanding enn om bensinen virkelig var blitt forgasset.

Av de to nødvendige bestanddeler til motor-driften har luften praktisk talt over alt den samme beskaffenhet. Temperaturen og lufttrykket spiller imidlertid en vesentlig rolle for surstoffmengden pr. liter, idet det er surstoffvekten som er avgjø-

rende for varmeydelsen. Høi temperatur og lavt lufttrykk reduserer motorydelsen betydelig og på høifjellet er motorens trekraft derfor alltid mindre enn ved sjøen.

Ved omregning for endrede atmosfæriske forhold kan man bruke følgende delvis empiriske formel:

$$\frac{N_1}{N_2} = \frac{p_1}{p_2} = \sqrt{\frac{t_2 + 273}{t_1 + 273}}$$

N_1 og N_2 ydelsen i hestekrefter.

p_1 og p_2 lufttrykket.

t_1 og t_2 temperaturen i °C.

Da mange tap, friksjonen, viftens og dynamoens forbruk o. s. v. er nesten uavhengig av motorens torsionsmoment, blir forskjellen i trekkevne ofte tilsynelatende enda større.

Av motorbrennstoffer har vi:

Karbid (acetylen), fremstillingen er avhengig av kulltilførsler.

Lysgass, fremstillingen er avhengig av kulltilførsler.

Sprit trenger meget varme (koking av cellulosen, inndampning av luten), teoretisk mulig med elektrisitet, men hittil kun økonomisk mulig med kull.

Ved og trekull, som er de eneste vi her skal beskrive oss med.

Kjemisk sammensetning.

	Ved	Trekull
Fuktighet nyfellet	40—50	
lufttørret	10—20	
vanligvis	18—25 (best 14—18)	10—15
Aske	0,25—0,6	2—5

Kjemisk sammensetning av den absolutt tørre og askefri masse:

Kullstoff	48—51	90—95
Vannstoff	5,5—6,5	1—3,5
Surstoff	43—45	1—7
Sovel	0—0,3	0,1—0,5
Kvelstoff	ubetydelig	ubetydelig
Fallende vekt kg/m ³	200—240 (optil 400)	130—160 (optil 260)

Man må ikke forstå disse analyseresultater derhen at der finnes f. eks. kjemisk rent kullstoff i trekull eller ved. Grunnstoffene forekommer i meget kompliserte kullvannstoff og kullvannstoffsurstoff og sovelforbindelser, og man kjenner enda ikke nærmere til disses forhold i ved eller kull.

Ved opvarming av ved eller kull spaltes forbindelsene op i enklere og enklere molekyler etter hvert som temperaturen stiger. Dette foregår delvis under varmeutvikling. Det danner sig bl. a. tjæreaktige bestanddeler, tjære, tresprut, eddiksyre og trekull. Hvis derimot luft tilsettes, går prosessen delvis videre, en del av stoffene oksyderes, og det dannes en gass bestående av CO ,

CO_2 , N_2 , CH_4 samt andre kullvannstoffer som forbrenner til CO_2 og H_2O hvis nok luft tilsettes. Kvelstoffet forblir uforandret.

De lærde strides om hvilke reaksjoner der foregår i gassgeneratoren og i hvilken rekkefølge disse opptrer, praktisk erfaring viser imidlertid at det også i en vedgenerator er nødvendig å ha et trekkulskikt i bunden av generatoren og ha en viss minstetemperatur i generatoren, skal skadelige tjæremengder i gassen og dermed følgende bekning av filtre, innsugningsrør, stempelfjærer og ventiler kunne undgås.

Kunde gassen være anvendt uten avkjøling — eller kunde gassvarmen ved avkjølingen utnyttes (f. eks. til tørking av veden, forvarming av luften)

og kunde varmetap undgas (f. eks. ved isolasjon) vilde teoretisk 100 % nytteeffekt opnås for gassverket.

Nu må gassen avkjøles best mulig av hensyn til motorens ydelse og gassens rensning, og isolasjon er bare delvis mulig av hensyn til materialeenes styrke — mekanisk og kjemisk, — ja det har endog i enkelte tilfelle vist sig nødvendig å anvende ekstra vannkjøling — luftdysen på Volvos trekkullgassgeneratorer for lastebiler (Gohin-Poullenc).

I praksis ligger nytteeffekten vanligvis mellom 60 og 70 %, men verdier på under 50 % og så vidt over 80 % har vært målt.

Gassens kjemiske sammensetning avhenger bl. a. av vedens fuktighet og temperaturen i generatoren. Noen forsøksresultater hitsettes som illustrerer dette.

Gassens sammensetning.

Gas-temperatur	CO_2	$\text{CO} + \text{H}_2$ + CH_4	H_2	Varmeverdi kal. pr. normal m ³
150	12,7	45,1	22,8	
350	13,8	40,5	20,6	
500	14,6	36,7	18,8	

Vedens fuktighet

0	9,6	44,1	18	1337
9,1	11,9	42,2	19,1	1237
16,7	13,8	40,5	20,6	1209
28,6	16,5	37,2	21,6	1105
35,5	17,9	35,0	21,8	1037

Generator uten torrekappe. Bøkeved.

14,8	15	39	18	1205
24	18,5	32	19,5	1065
36	21,5	24	17	945

Gjennomsnitt for Kühnes forsøk med lufttørr bøkeved.

11	23,5	18,5
----	------	------

Følgende formler gir en idé om temperaturens betydning for gassens sammensetning:

$$p \cdot k = \frac{(\text{CO})_2}{\text{CO}_2}$$

p = gasstrykket — konstant.

k = en faktor som varierer med temperaturen etter følgende tabell:

temp. i °C:	500	600	700	800	900	1000	1100
k:	0,009	0,144	1,366	8,15	34,52	115	331

Herav ser en at temperaturen praktisk talt må ha nådd 600 °C før CO_2 begynner å gå over til CO , og en ser også at denne overgangen tiltar sterkt med økende temperatur.

Ovenstående formel gjelder bare hvor en har med rent C å gjøre. Når brenslet består av ved

eller trekull kommer vanngasslikevekten i betraktnsing:

$$K_v = \frac{\text{CO} \cdot \text{H}_2\text{O}}{\text{CO}_2 \cdot \text{H}_2}$$

K_v varierer med temperaturen omtrent på følgende måte:

Temp. i °C:	727	927	1127	1427	1727
K_v :	0,652	1,35	2,15	3,42	4,63

Gassverkets konstruksjon.

Selv gassverket — generatoren — består overst av brennstoffmagasinet som optar størstedelen, $\frac{2}{3}$ — $\frac{3}{4}$ av høyden, så kommer forbrenningssonene hvor luften tilføres gjennom vanligvis 1—5 luftåpninger — dysene — videre reduksjonssonene og underste askerummet. For å opnå tjærefri gass også ved tomgang — den kritiske driftstilstand hvad tjæredannelsen angår — anvender alle vedgassverk en innsnevret reduksjonssone — herden —. Gasshastigheten — gassen regnet ved 0 °C og et trykk på 760 mm kvikkolvsvøile — bør være omkring 0,5 m/sek. i det snevreste tverrsnitt ved tomgang og 1,6—2 m/sek. ved full belastning.

Herden må være av ildsikkert materiale, man anvender stål med betydelige mengder krom og noe nikkel — termacit og lign. legeringer.

Da dette er vanskelig å skaffe, er man i Tyskland begynt å bruke keramiske fôringer; gassverket blir 20—30 kg tyngre, men de har den fordel at motoren kan stå i timevis — op til 7 timer — uten at man behøver å fyre opp gassverket på nytt. Til gjengjeld tar opfyringen 5—10 min. lengere tid.

Dysediameteren har stor betydning for temperaturen i forbrenningssonene — mindre dyser gir høyere temperatur ved samme motorbelastning, men større trykktap og altså mindre motorydelse, — 25—30 m/sek. lufthastighet, fremdeles regnet med 0 °C og 760 mm i dysen ved full belastning er passende.

Gassgeneratoren må være så stor at trekullshøyden i bunnen rundt herden ikke avtar — synker — ved maksimal belastning.

Vifteavløpet må munne ut ved ytterkant av vognen, og ikke under dør eller vindu til førerhuset.

Praktiske data.

Ved fylling av tom vedgassgenerator legges først trekullene — valnøttstørrelse — på plass. Utenfor ildstedet fylles trekull til ca. 1 håndbredd over konusens underkant. Inne i ildstedet fylles kullen til 1 håndsbredd over luftdysene. Har en ekstra fuktig ved, bør en fylle ennå mer trekull inne i ildstedet. Det er viktig å bruke gode, harde trekull som tåler den påkjenning de utsettes for

uten å danne for mye subb, som så blir liggende og hindre gassgjennemgangen. Det ytre trekulllag må av og til kontrolleres og etterfylles hvis nødvendig.

Over trekullaget i ildstedet fylles veden. Denne skal ha en lengde av 6—8 cm, og et tverrsnitt på 12—30 cm² (grener ned til 35—40 mm diam). Er veden for liten, danner den små trekull som hindrer gassgjennemgangen. Er den for stor, henger den sig lett op, og resultatet blir gass av meget ujevn kvalitet. Fuktighet 15—20 %. Den bør ikke inneholde over 20 %. En følge av for fuktig ved er nedsettelse av temperaturen i ildstedet. Dette resulterer ofte i tjærerdannelse. På grunn av den nedsatte temperatur synker kvaliteten på gassen, og trekkraften reduseres.

Veden er praktisk talt aldri for tørr, men ofte for rå. Er den svært rå bør en ikke fylle generatoren helt, hvis den er brent langt ned. Efter at ha fylt på ved kan det være fornuftig å la ifyllingslokket på generatoren så oppe en stund for avdamping av fuktighet. Rå ved kan blandes med trekull.

Hvis en i et knipetak er henvist til å bruke trekull i en vedgassgenerator, må kullene fuktes litt før påfyllingen.

Gassverket bør ikke kjøres tomt, eller nesten tomt. Hvis det er kjørt for langt ned, og en bare fyller ved på generatoren, risikerer en å få tjære i gassen. Før en fyller på ved må en ha på trekull så ikke den fuktige veden kommer for langt ned mot ildstedet. I slemme tilfelle kan det være fornuftig å stoppe, slukke, tømme og gjøre ren generatoren, og så fyre op igjen fra nytt.

Passende gasstempertatur:

Ca. 600° C ved utløpet fra herden.

3—500° C ved utløpet fra gassverket.

Gassverket luftes 10 minutter om kvelden etter at motoren er stoppet, og bør helst da være halvfull.

Man bør ikke fylle ved på om kvelden etter eller like før motoren stoppes, da får man startvanskeltigheter — fuktigheten fra veden fordampes og absorberes av trekullene — om natten.

Ved tomgang må motoren gå temmelig fort for å være sikker på å kunne undgå tjære i gassen — Opel forsyner Blitz-lastebilene for gassdrift med omdreiningsfeller for motoren og angir minste omdreiningstall for tomgang til 1000, største på gear til 3000.

Selv om motorens belastning varierer mellom 10 og 90 % av den maksimale, varierer temperaturen i ildstedet bare ca. 100° C. Forutsatt at god ved brukes i en vedgassgenerator, er i almindelighet faren for at tjæren slipper udestruert gjennem ildstedet først til stede når belastningen faller under ca. 10 %.

Stopp motoren heller enn ga med sakte tomgang. Benzol, aceton og trikoretyle er brukbare op-

losningsmidler for beken, men alvorligere beknninger må meisles, skrapes og pusses vækk.

Fra tid til annen må trekullene uttas av gassverket, harpes nøie og i allfall delvis erstattes med nye.

Er trekken darlig — det merkes på luftventilklassen på generatoren — er det ofte nok bare å skake risten litt. Derved ødelegges det tette lag med trekullsubb som ofte pakker sig sammen under ildstedet. Det kan av og til være nødvendig å stake op for å få hull på dette lag når det har pakket seg fast sammen.

For øvrig kan dårlig trekk skyldes mye vann i anlegget (vedgassanlegg), et delvis igjenstoppet system, lekasje, slaggdannelse under ildstedet eller fuktig filterduk (trekullgenerator).

Motorydelsen.

På grunn av at blandingen av vedgass, eventuelt trekullgass og luft har mindre varmeverdi enn bensin — luftblanding, opnår en ved samme kompresjon bare ca. 60 % av motorydelsen ved bensindrift.

For at gassdrift skal bli tjenlig bør man derfor:

1. Anvende vogner med store motorer i forhold til bruttovekten fullt lastet.
2. Forhøie kompresjonen mest mulig, gjerne 1 : 8. Gassen tåler 1 : 10, kanskje mer, men ikke lagerne og vevakslen.
3. Stille tenningen litt høiere — den bør være stillbar fra førersetet.
4. Få vognen lavest mulig gearet — gjerne bygge om til tvillinghjul og 18" felger. Eventuelt skifte kronliljul og pinjong eller få dobbel utvekslet bakaksel.
5. Der må brukes varmhårdere plugger enn normalt.

6. Det normale batteri er altfor svakt, det må minst fordobles. Viften trekker i almindelighet 70—100 watt og dynamoen må stilles på største ladning.

I mange tilfelle — bykjøring f. eks. — bør man skifte inn større dynamo, eventuelt anvende 2.

Ved vedgassanlegg — meget fuktig gass — må der sørges for kondensvannavtapninger på alle laveste punkter både på ledninger og apparater (frostfaren), og disse kraner må åpnes regelmessig daglig eller oftere.

7. Hot spot o. lign. opvarming av gassen til motoren må helt undgås — ydelsestap.

Ved montering er passende kjøling for filtrene viktig. — Er gassen for varm, kan filtrene skades (trekullgass), eller rensingen blir for dårlig på grunn av for tørr gass (vedgass). Er gassen for kald, kan filtrene bli fuktige (trekullgass), og motstanden øker.

Renselokkene smøres med grafittolje.

Efter montasjen må anlegget prøves på tetthet.

Dette kan gjøres ved å pumpe luft inn i anlegget (sykkelpumpe) så en får et lite overtrykk. Deretter stryker en såpevann over alle skjøter og forbindelser som skal kontrolleres. På utette steder vil det derved dannes såpebobler. Hele anlegget må være *absolutt tett*.

Viften bør gå $\frac{1}{2}$ minutt før man tender på gassverket om morgen for å undgå ekspljosjonsfare fra gammel gass.

Man bør bruke god *olje* på motoren og så tynn som motorfabrikken tillater.

Blir *gassverket* for varmt er det gjerne lekasjene utenfra eller i selve herden, slett økonomi.

Trekullsglor er meget ildsfarlige og overmåte vanskelig å slukke. En pos glør stod ute i regnet 2 timer lørdag formiddag, så blev det slått en høtte vann over dem, men mandag var det ikke desto mindre bare asken igjen.

Alle gassbiler bør ha et 15—20 cm høit traug av tett jernplate 50—60 cm $\times$ 65—80 cm til trekullene, som uttas ved rensing. De må harpes nøie før de eventuelt brukes igjen.

Brennstoffets godhet.

Trekull av bok og ask og svartor er gode gassverkskull. Bakhunkull er de dårligste, ubruklig til bilgassverk. Kull av hassel er best, av bok meget gode. Kullene må være fri for stov og forurensninger fra brenningen, f. eks. sand (slaggfare). Bruddflatene skal ha en dyp sort farge. Kullene skal være faste og ikke ha høiere fuktighetsinnhold enn 10—15 %. Blanding av like deler bjerk og tettvokst gran er middels god gassved, men ikke bare bjerk eller bare gran.

Svartor er god ved. Hård løvved som bok og ask, likeså gråor, rogn og ask er god ved.

Gran alene krever meget rensing, og en risikerer lett beking. Furu kan ikke anbefales da den gir mye tjære. Ek gir trekull som smuldrer lett og krever derfor hyppigere generatoreftersyn.

Veden må være *absolutt* frisk, ikke råte eller blåved.

Det finnes en del verksteder som lager maskiner for fremstilling av generatorved, f. eks. Blystad, Hønefoss, og Refsum, Drammen.

Firmaene Eik & Hausken og Agir, Oslo, lager ovner for trekullbrenning.

Forbruk.

Nøyaktige italienske forsøk gav 0,7—1,20 kg pr. eff. hk og time og ydelsestap mellom 35 og 56 %.

Praktisk regner man almindelig:

2,5 (i bytrafikk 3—3,5 kg) ved = 1 liter bensin
3,5 (— » 4—4,5 kg) » = 1 liter dieselolje
2 kg ved = 1 liter trekull

I Tyskland regnes gjennomsnittlig vedgassammensetning:

Volum
23 % CO
18 % H ₂
2 % CH ₄
10 % CO ₂
47 % N ₂

Undre varmeverdi 1250 kal/m³

Gassluftblandingen 600 »

Luftbehov 1—1,2 m³ luft pr. m³ gass

Resultatene står og faller med *forerens kunnskaper og interesse*. I Tyskland får han i tillegg til sin tariffmessige lønn en pfennig pr. kjørt km.

Momenter ved certifiseringen.

Vifteavlopet plasering. Best i høide med taket bak førerhuset, foran eller bak lasteplanet eller helt ut på en av sidene bak førerhuset.

Generator og kjølere må isoleres fra treverk og beskyttes så ikke lasset kan komme borti — flere ildebranner har fått forekommet i Danmark og Sverige.

Litteratur.

For de som måtte ønske mere utførlige opplysninger følger noen litteraturhenvisninger:

Finkbeiner, H.: Hochleistungs Gaserzeuger für Fahrzeugbetrieb und ortsfeste Anlagen, Berlin 1937.

Finkbeiner, H.: Allgemeines über die Verwendung fester Treibstoffe im Fahrzeugbetrieb. Kraftfahrtechnische Forschungsarbeiten Hefte 9, Berlin 1937.

Kühne, G. og Koch, T.: Holz- und Holzkohlengaserzeuger für Kraftfahrzeuge, Berlin 1935.

List, H. og Mantlik, E.: Holzgasgeneratoren — Öster. Kuratorium Wirtschaftliche Berichte No. 20, Wien 1937.

List, H.: Untersuchungen von Fahrzeug Motoren bei Weich- und Hartholzbetrieb — samme serie nr. 131, Wien 1940.

Schläpfer, P.: Ersatzbetriebstoffe im Motorbetrieb, samme serie nr. 15, Wien 1936.

Schläpfer, P. og Tobler, J.: Theoretische und praktische Untersuchungen über den Betrieb von Motorfahrzeugen mit Holzgas, Schweizerische Gesellschaft för das Studium von Motorbrennstoffen No. 3, Bern 1937. (Også de andre heftene i denne serie er av betydelig interesse.)

Fåes gjennem Cammermeiers bokhandels utenlandske avdeling som pleier å ha enkelte av disse på lager.

Viktige tidsskriftartikler bl. a. i:

Zeitschrift des Vereins deutscher Ingenieure, Bind 84, S. 645, 77—1293, 78—325, 78—1235, 79—721 (rensere) 79—665 (generatorer) 79—205 (forsøk) 81—241, 82—57 (små traktorer), Berichtsheft 74 — VDI Hauptversammlung S. 297.

Automobiltechnische Zeitschrift (A. T. Z.) Bind 36, S. 265, 37—289, 37—304, 38—223 (vedavfall), 39—285 (plutselige belastningsendringer), 40—449 og 42—313.

Archiv für Wärme wirtschaft, Bind 15, S. 249, 17—133.

Technik der Landwirtschaft, Bind 21, S. 85 og 107 (traktorer), 16—89 og 19—110 og 126.

FOREBYGGELSE AV CEMENTBETONGDEKKERS AVSKALLING

Avt O. L. Moore, director of Tests and Research Universal Atlas Cement Co., New York.

Utdrag av en artikkel i «Engineering News Record» ved Holger Brudal.

Kort utdrag av innholdet: «Studiet av cementbetongdekkers avskalling, forårsaket ved bruk av kloraksium for å rense isbelagte veibanner, ført til opdagelsen av at små mengder fett i cementen bevirker stor motstand mot nevnte avskalling hos enkelte betonger. Fortsatt laboratoriearbeide tydet på at avskalling kunne forhindres ved å male et harpiks-produkt inn i cementen. En prøvevei som ble meget intenst utsatt for bruk av kloraksium i 2 vintrer bekrefret at portland cement som inne-

meget små mengder av et tre-harpiks produkt — «Vinsol Resin» — i cementen, og at andre faktorer ved betongen i beste fall har mindre innflytelse.

Avskallingens foretelse.

Ishlagte veidekker er en alvorlig trafikkulempe og en prompt fjernelse av isen er viktig.

Bruk av salt i dette øiemed utsetter veidekket ikke bare for saltets påvirkning, men også for et

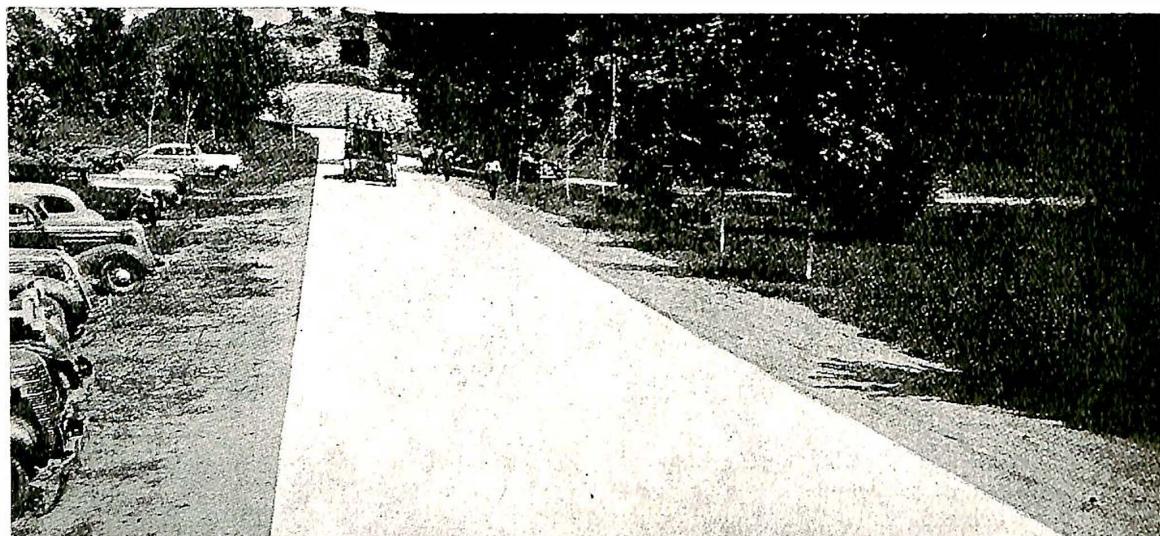

Fig. 1. Prøverør ved Hudson, N. V. Kontinuerlige 20 fotslengder ble utført av forskjellige typer betong og ett hjørne av hver lengde ble oppdemmet om vinteren og utsatt for gjentagende frysning, etterfulgt av en sterk kloraksiumspredning for å tine isen. Forskjellige cements, to sandsorter og medium og våt konsistens, ble brukt.

holdt en tyvendedels prosent av nevnte materiale ikke skaller av. Cementens finhetsgrad hadde liten virkning og mengden av blandings-vann var, enn-skjønt viktig, ikke hovedfaktoren.»

Økende bruk av salt —

enten almindelig salt eller kloraksium for å fjerne is fra betongdekker i stigning, kurver og veikryss har ført til mange klager over at betongdekket har skallet av. Der blev derfor for 3 år siden påbegynt et studium i laboratoriet til Universal Atlas Cement Co. for å finne midler til å forhindre avskallingen.

Visse opdagelser som ble gjort i dette arbeid førte til byggingen av en forsøksvei ved selskapets anlegg i Hudson (N. Y.) hvor flere forskjellige cementer ble underkastet intense «full-avskallings»prøver under en serie frysninger og optininger ved hjelp av kloraksium. Forsøksveien sees i fig. 1.

Denne forsøksvei har definitivt bragt på det rene at avskalling kan forhindres ved å blande

meget større antall frysninger og optininger i vinterens løp enn det ordinært vilde ha hatt. Således behandlede betongdekker skaller hyppig av i en dybde av fra $\frac{1}{16}$ — $\frac{1}{4}$ tomme med den følge at grovagggregatene blir liggende bare og veidekket blir ujevnt og ruglete. Sådan avskalling kan sees i fig. 2 på det venstre billede som viser 2 forsøkssekksjoner som har skallet av i motsetning til veidekket på det høire billede hvor avskalling ikke har funnet sted. Alle tre sekssjoner var blitt saltstrødd 60 ganger i løpet av to vintrer.

Selv om ikke salt er blitt anvendt hender det at betongdekker skaller av i distrikter med hyppig frysning og optining. Det er almindelig erkjent at der er to arter av sådan avskalling, nemlig en som skriver seg fra den måte hvorpå betongdekrets overflate er blitt bearbeidet og en progressiv avskalling.

Bearbeidnings-avskallingen skyldes overdreven avslutningsbehandling av veidekkets overflate, hvilket bringer overskudd av finstoff og vann op i

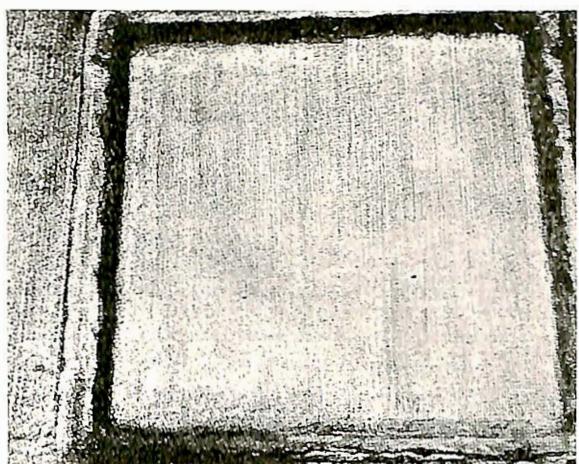
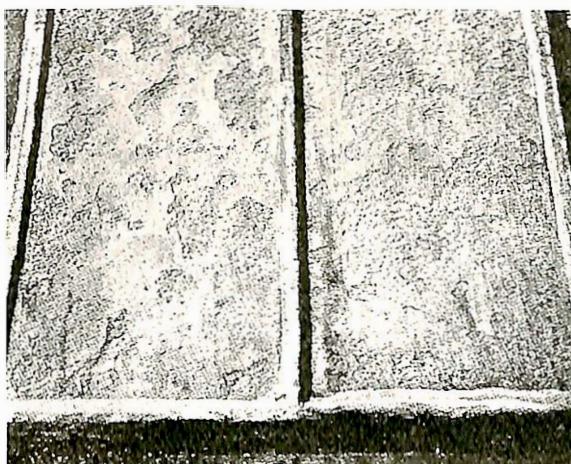

Fig. 2. Betongdekker som har skallet av grunnet klorkalium, og som ikke har det. Forskjellige seksjoner av Hudson-prøverørene er vist. De ophøide kanter er opdemninger rundt prøveplatene for å holde frysningen og for å stenge inn salt-oplosningen av klorkalium som ble spredt for å smelte isen. Bare en av de 3 flater som vises har gjennemgått 60 serier frysning og optining under de 3 vintre 1939—1940.

overflaten og forårsaker et svakt mørteloverdrag. Efter at denne svake hinne er avskallet er den friske overflate sterk og der finner ikke videre forringelse sted, hvorefter veidekket er tilfredsstillende. Bortsett fra det stygge utseende er bearbeidnings-avskallingen ikke betraktet som særlig alvorlig.

Progressiv avskalling er en fortsettende forringelse etter at topp-mörtellaget er vekk, idet virkningen fortsetter dypere inn i dekket inntil fornyet overflatebehandling undertiden blir nødvendig. Den primære årsak til progressiv avskalling er dårlig sand, hvis partikler sørderbrytes under avvekslende frysing og optining, hvilket igjen bryter i stykker mörtelen.

Herav kan sluttet at salt som benyttes for fjernelse av is ikke bare bevirker avskalling hvor sådan ellers ikke vilde ha funnet sted, men også forverrer bearbeidnings- og progressiv-avskalling.

Naturcementblanding¹ er funnet tilfredsstillende.

For å undersøke den rolle cementen spiller i salt-avskallingsproblemets bygget New York stats veivesen i 1935—36 13 betongveidekksprøveseksjoner, idet der ble benyttet portland cement av forskjellige, beregnede sammensetninger, såvelsom blandinger av disse forskjellige cements med to natur-cementer. Prøvestykker som er boret ut av disse seksjoner og utsatt for frysning og derpå optining i en klorkalsiumopløsning, viste bl. a. en avgjort motstandskraft overalt hvor den ene av de to natur-cementene var blandet med hvilken som helst av portland-cementene mens den annen av

naturcementene i almindelighet var uten innvirkning.

På forsøksveien fant en at motstanden mot avskalling under behandling med klorkalsium for fjernelse av is var overensstemmende med motstanden hos de utborede prøvecylindre på den måte den ble bestemt i laboratoriet.

Disse eksperimenter ble beskrevet av Ira Paul ved statens veilaboratorium i en avhandling «Chloride-Salts-Resistant Concrete in Pavements» (Proceedings of the Association of Highway Officials of the North Atlantic States, February 1938). Den spesielle natur-cement som ble funnet effektiv i disse blandinger virket på lignende måte i senere undersøkelser som skal beskrives lengre nede. Disse senere studier førte til den konklusjon at årsaken til den forbedrede motstand hos denne cement mot frysnings- og optiningspåvirkning er tilstedsvarelsen av en liten mengde fett.

Vinteren 1937—38 begynte Universal Atlas Cement Co.s forsøkslaboratorium studiet av avskallingsproblemet. Der ble laget små betongdekker av forskjellige portland-cementer, av den portland-natur blandingen som var blitt funnet effektiv i New York State undersøkelsen, samt av spesielle laboratoriecementer. En av de sistnevnte inneholdt en liten mengde fiskeolje fremstillet av industritran (fish-oil stearate made from cod oil) som ble undersøkt som en «plasticizer».

Fiskeolje viser sig lovende.

De nevnte prøve-veidekkene ble opbevart uten dørs og overflaten ble utsatt for naturlig frysning av vann som ble opdempet på dekkene, og etterfulgt av optining med klorkalsium. Efter noen få gjentagelser av denne behandling begynte alle dekkene å skalle av undtagen de som var fremstillet av portland naturblandingen, og fiskeolje-cementen. Disse forblev upåvirket etter mange gjentatte

¹ Naturcement er det finpulveriserte produkt som fremkommer ved ophetning av en kalksten som inneholder en hoi prosent leire, til en temperatur som bare er tilstrekkelig til å fordrive kullsyren. Den leskes ikke med vann til en hydraulisk cement med mindre den males.

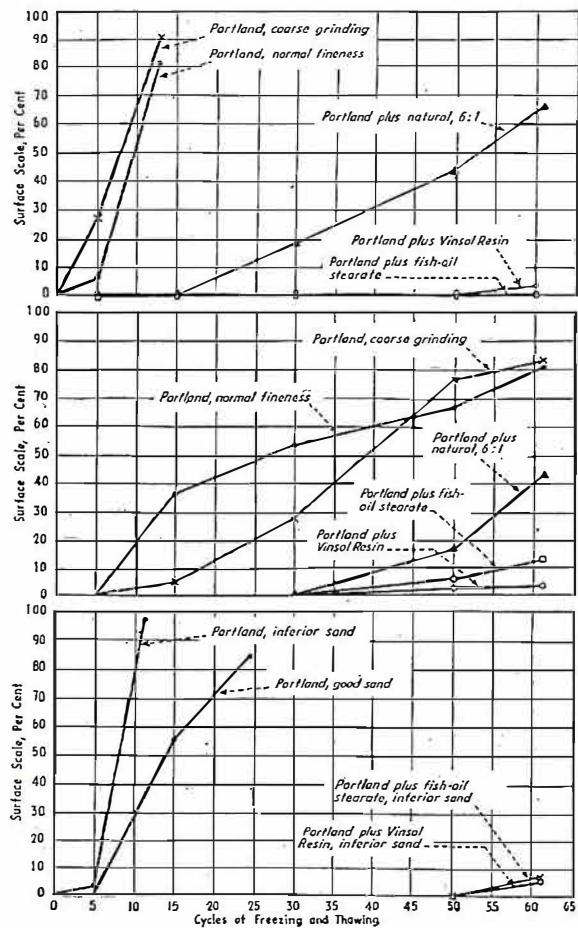

Fig. 3. Cementens virkning på avskallingen på betongdekket, Hudson prøverør. Efter hver frysning blev isen tinet ved å spre 1,09 kg. skjellformet klorkalciium pr. m². Øverst: Minreverdig sand, medium konsistens. I midten: God sand, medium konsistens. Nederst: Minreverdig eller god sand, våt konsistens.

frysninger og optininger. Endelig viste fiskeoljeveidekket sig å være meget mer motstandsdyktig enn portland-naturcement-dekket. Siden den ferske betong i de 2 dekker med størst motstand inneholdt mer luft enn de andre dekker, blev det antatt at luftinnholdet hadde noe å gjøre med forebyggelse av avskallingen. Der ble gjort jakt etter andre materialer som vilde inneslutte luft og «Vinsol Resin», et tre-harpiks produkt av ensartet kvalitet blev utvalgt som det beste all-round materiale. Efterfølgende prøver bestyrket slutningen. De viste at portland cementbetongdekket som inneholdt små mengder enten av «Vinsol Resin», fiskeolje eller industritran (fish oil stearate or cod oil) ikke skåler av etter mange gjentagelser av is-saltbehandling. 2-toms terninger av disse mørteleter frosset og tint i vann istedet for salt-oplosning viste den samme bemerkelsesverdige motstand.

Egenskapen hos fiskeoljecementen tilsa laboratoriet å undersøke naturcementen så vel som portlandcementen med hensyn på fettaktige materialer. En fant at naturcementen inneholdt ca. 0,07 % fett

(fett-syre-holdige materialer) ekstrahert ved hjelp av eter.

De portlandcementer som blev undersøkt på denne måte inneholdt ca. 0,008 %, utvilsomt olje fra møllemaskinenes lagre. Denne prøve tydet på at den økede motstand hos portland-natur-blandingen skyldtes den relativt store fettmengde hos naturcementen.

Før å forsøke disse laboratorieresultater i marken bygget Universal Atlas Cement Co. i 1938 en eksperimentbetongvei ved sitt anlegg i Hudson (N. Y.) etter New York stats veivesens standard spesifikasjoner.

Arbeidet ble utført av en entreprenør med lang erfaring og der ble brukt vanlige veimaskiner og god kalksten. Veien som tjener som hovedinnkjørsel til anlegget er 540 fot lang og 18 fot bred med tverrprofil 8—7—8 tommer. Den er opdelt i 20 fots lengder adskilt ved blindfuger, idet hver lengde hadde betong av en given type. Dublett-lengder, ikke tilstøtende, ble bygget for hver type av cement og sand som ble anvendt. En del av veien er vist i fig. 1.

Der ble brukt 2 sorter sand. På den første halvdel av veien ble brukt en sand hvormed en hadde god praktisk erfaring og som viste et tap på ca. 4 % i natriumsulfatprøven for varighet, mens der på den annen halvdel ble anvendt en sand hvormed en hadde dårlig erfaring og som viste et tap på 20 % i nevnte prøve. I tillegg hertil ble lagt adskillige dekker med meget bløt konsistens og hvor det var cement og sand som ble variert.

Følgende cementer ble brukt for byggingen av dekket, idet portlandcementen var fra en og samme mølle og naturcementen var av den sort som ble funnet effektiv i de tidligere refererte undersøkelser som ble utført av New York stat:

Standard portland,
Grovmalet portland,
Portland + naturcement, blandet ved veien i forholdet 6 : 1 etter volum,
Portland + 0,05 % fiskeolje innmalt ved cementmøllen,
Portland + 0,05 % «Vinsol Resin» innmalt ved cementmøllen.

Portland cementen inneholdt ca. 0,008 % av et materiale (sannsynligvis olje) ekstrahert ved eter og naturcementen ca. 0,07 % av et tungt fett av animalfetts natur.

Prøver på veidekkene.

Vinteren 1938—39 ble utført prøver under bruk av klorkalsium for å fjerne isen på en 6 fots kvadratisk flate på hvert dekke som veien bestod av. Der ble bygget voller rundt seksjonene og vann helt over. Når frysning var inntrått blev isen tint op med 1,09 kg skjellformet klorkalsium pr. m².

Der opnåddes 30 serier med frysning og optining den vinteren og 31 serier vinteren 1939—40. Prosent avskalling som fant sted på de forskjellige dekker er gjengitt i fig. 3.

De dekker hvor der var anvendt standard cement (to finhetsgrader) og dårlig sand viste 80—98 % avskalling etter 10—15 seriebehandlinger. Med den gode sand gav begge finhetsgrader en bedre utførelse (øverst i fig. 3). Portland natur-cement-blandingene gav en bedre utførelse enn standard cementene, særlig under den første vinter, da ingen avskalling fant sted ved den gode sand mot 15—23 % avskalling hos den dårlige; den annen vinter utviklet imidlertid avskallingen sig hurtig hos blandingene og nådde en temmelig høy prosent, især ved den dårlige sand. I portland cementen som inneholdt fiskeolje eller «Vinsol Resin» var der ikke antydning til avskalling den første vinter hverken hvor der var dårlig eller god sand og bare i relativt liten utstrekning den annen vinter. Det forekommer at denne lille avskalling den annen vinter var noe større hos den gode enn hos den dårlige sand, men da den tilsvarende prøve på utboredede prøvecylindre viste praktisk talt like stor motstand hos de 2 sandsorter var denne differansen sannsynligvis intet annet enn en av de vanlige variasjoner en treffer på under provning av betong.

Prøver med utboredede prøvecylindre.

I februar 1939 lot New York stats veivesen bore ut cylindre av veidekket og utsatte cylindrene for frysning og optining i en 10 % klorkalsiumoplosning. Det sendte også dublett-prøve-cylindre til Portland Cementforeningens laboratorium for lignende prøvning.

Begge laboratoriers resultater med prøvecylindrene var vanligvis overensstemmende med avskallingsresultatene ute på veibanen med hensyn til de forskjellige betongers motstandskraft. Motstandskraften hos de dekker som inneholdt enten «Vinsol Resin» eller fiskeolje er bemerkelsesverdig siden bruken av 1,09 kg råklorkalsium pr. m² sannsynligvis er langt hårdere enn vanlig praksis.

Videre studier i fremgang.

Mens arbeidet med «Vinsol Resin» og lignende stoffer pågikk i laboratoriet ved Universal Atlas Cement Co. fant New York stats veivesen at små mengder øksetalg malt inn i cement gjorde betongen meget motstandsdyktig mot avskalling ved klorkalsium og mot frysning og optining.

I juli 1938 forsøkte staten dette materiale på et betongveidekke på Long Island med resultater som viste tydelig motstand. Som et resultat av denne og av Universal Atlas prøveveien blev der bygget minst 10 prøvestrekninger på betongveier og gater i adskillige stater for å prøve verdien av «Vinsol Resin» eller talg eller begge deler og minst 2 prøvestrekninger til er under kontrakt dette år.

Adskillige av disse projekter er av anseelig størrelse.

Karakteristikk av betongen.

Både «Vinsol Resin» og talg, sa vel som andre materialer av denne natur, reduserer betongens volumvekt, idet der innesluttet luft, jevn fordelt gjennem massen i mikroskopiske hulrum. Disse bitte små luftblærer øker bearbeidbarheten og hindrer aggregatseparasjon (av vann, cement, sand og grovaggregater) begge to meget ønskverdige egenskaper hos betong. De reduserer også betongens styrke, akkurat som en økning av blandingsvann gir mindret styrke. Forbedringen i bearbeidbarheten tillater noen reduksjon i vann-cementfaktoren, hvilket tjener til å opveie tapet i styrke hvor spesifikasjonene tillater reduksjon av vanninnholdet. Volumet av luftrummene øker med mengden av harpiks eller talg i cementen, med betongens synkningsmål, og med blandingens magerhet. Maksimal motstand mot avskalling blir tilveiebragt ved en bestemt (begrenset) mengde tilsettning (ca. 0,03 til 0,05 % for «Vinsol Resin») som varierer noe med cementen. Det er heldig at maksimal motstand mot avskalling tilveiebringes ved disse relativt små mengder, da reduksjonen i styrke op til dette punkt ikke er alvorlig.

Det er viktig å bruke bare den passende mengde, for å undgå unødig reduksjon i styrke uten at en øker motstanden mot avskalling. Dessuten gjør større mengder betongen klebrig og vanskelig å sluttbearbeide med de moderne maskiner herfor. Reduksjonen i betongens trykkstyrke og volumvekt, hvilken følger den økede motstand mot frysning og optining, kan muligens ved første tanke synes forvirrende for det har vært almindelig erkjent at jo tettere og sterkere betongen er desto større er varigheten.

I mange år er betongens trykkstyrke stadig blitt løftet opever og langt over det som var nødvendig for å bære de forlangte vekter, i den tro at varighet øker med styrken. Denne tro er utvilsomt riktig inntil det punkt hvor moderne krav til god betong er tilfredsstillet, men utover dette er muligens teorien om at styrke er en indeks for varighet ikke riktig, og videre undersøkelse synes å være berettiget.

Konklusjoner.

1. Motstand mot betongs avskalling under bruk av salt opnåddes ved å bruke cement som inneholdt visse, meget små mengder fett- eller harpiksholdige stoffer. Cementens finhet hadde liten virkning. Heller ikke var betongens vanninnhold den viktigste faktor. Laboratorie- og markforsøk stemte nøie overens i påvisningen av disse faktorer.

2. Den avskallings-forebyggende virkning hos fett- eller harpiksholdige stoffer malt inn i cementen skyldes at det bevirker inneslutning av luft

under blandingen av betongen. Denne luft eliminerer praktisk talt betongens aggregatseparasjon og blødning. Dette forebygger at der dannes et lag med svak mørtel i overflaten. Mengden av den innesluttede luft og reduksjonen i betongens volumvekt er liten, men en vesentlig økning i bearbeidbarhet er oppnådd.

3. Inneslutningen av luft ledsages av noen reduksjon i trykkstyrke i samme grad som økning av vannrømmene reduserer betongens styrke. Men på grunn av betongens store bearbeidbarhet kan der benyttes mindre vann for en given bearbeidbarhet og således kan reduksjonen i styrke opveies.

4. Optimale resultater er blitt oppnådd med en bestemt (begrenset) mengde av det fett- eller harpiksholdige stoff (0,03 til 0,05 % for «Vinsol Resin» med forskjellige cementer). Større mengder reduserer den gunstige virkning og bevirker at betongen blir klebrig og vanskelig å sluttbearbeide med de derfor innrettede maskiner.

5. Den skadelige virkning av mindreverdig sand (sand med liten motstand mot frysning og optining eller mot natriumsulfatprøven) reduseres når cement som inneholder fett- eller harpiksholdige stoffer benyttes.

6. Motstanden mot avskalling hos visse natur-

cementer hittil observert, skyldes det fett som er funnet i naturcementen. Ennskjønt den mengde som ble funnet i naturcementen var relativ stor var dens totalmengde i en 1 : 6 blanding av natur- og portlandcement mindre enn det halve av det som trengtes for å frembringe maksimal motstand mot avskalling.

7. Når portlandcement blev malt sammen med den optimale mengde avskallingsforebyggende tilsetninger gav den bedre resultater enn dem som var oppnådd med natur-cement-portland blandingen som inneholdt mindre enn den optimale mengde av sådanne stoffer.

8. Et tre-harpiksprodukt, «Vinsol Resin», fantes å være det beste all-round avskallingsforebyggende materiale.

9. På grunn av virkningen mot aggregatseparasjon, bekreftet ved avskalningsmotstand som vistes hos betong med våt konsistens, er det sannsynlig at den avskallingsforebyggende tilsetning også vil vise sig verdifull når det gjelder å forebygge avskalling som skyldes bearbeidning. Den forbedrede motstand hos utborede prøvcylindre laget med cement som inneholdt en avskallingsforebyggende tilsetning, særlig når mindreverdig sand ble benyttet, lar dessuten formode mulig gagn også hvad angår forebyggelse av progressiv avskalling.

PÅ LANGTUR MED GENERATORBIL

I «Svenska Vägföreringens tidskrift» nr. 8 — 1940 forteller civilingeniør Sten Gyllensvård om en biltur på tilsammen 1859 km med en generatorassdrevne bil. Da det under turen ble ført nøiaktige optegnelser over kjørelengde, brenselsforbruk og kjøretid, vil oplysningene være av interesse også for våre leser. Bilen som var en 6 cyl. standardvogn modell 39 med trekulldrevne generator på enhjuls tilhenger hadde som spesialutrustning bare en ekstra tennspole (coil) og et ekstra batteri og hadde gått ca. 2000 mil. På turen medføgte 3 passasjerer og en hund samt en del bagasje, ialt 400 kg. På bilens tak medførtes 4 hl trekull som brenselreserve. Turen gikk fra Halmstad til Hamrafjällets hotell i Härjedalen. Det ble brukta 3 dager på utreisen og 3 dager på tilbakereisen.

Første dag. Fra Halmstad kl. 9,12, til Karlstad kl. 20,30. Veilengde 409 km, effektiv kjøretid 8 timer, 6 min., middelhastighet 50,5 km/t.

Annen dag. Fra Karlstad kl. 9,52, til Sälen kl. 19,13. Veilengde 254 km, effektiv kjøretid 7 timer, 21 min., middelhastighet 34,4 km/t.

Tredje dag. Fra Sälen kl. 10,53, til Hamrafjället kl. 17,10. Veilengde 226 km, effektiv kjøretid 5 timer, 35 min., middelhastighet 40,5 km/t.

Samlet veilengde på utreisen 889 km, trekullforbruk 11 hl = 80 km/hl.

Tilbakereisen foregikk således:

Forste dag. Fra Hamrafjället kl. 12,13, til Falun kl. 19,55. Veilengde 358 km, effektiv kjøretid 6 timer, 57 min., middelhastighet 51,5 km/t.

Annen dag. Fra Falun kl. 10,40, til Jönköping kl. 19,48. Veilengde 418 km, effektiv kjøretid 7 timer, 54 min., middelhastighet 52,9 km/t.

Tredje dag. Fra Jönköping kl. 10,00, til Halmstad kl. 14,25. Veilengde 194 km, effektiv kjøretid 3 timer, 55 min., middelhastighet 49 km/t.

Samlet veilengde på tilbakereisen 970 km, trekullforbruk 13,75 hl = 71 km/hl.

Total veilengde	.....	1859 km	} = 75 km/hl
Trekullforbruk	.....	24,75 hl	

Middelpriisen på trekull kan settes til kr. 5,00 pr. hl og utgiften blir da 66,7 øre pr. mil.

Brenselsforbruket hadde tidligere ved kjøring med bensin vært 1,5 liter pr. mil. Med en bensinpris av 60 øre pr. liter vilde utgiften blitt 90 øre pr. mil. Besparelsen ved generatordrift blir således $90 - 66,7 = 23,3$ øre pr. mil eller ca. 26 %. Men hertil kommer at smøreoljeforbruket var betydelig

mindre enn ved bensindrift, intet forbruk av den medførte oljemengde kunde konstateres under den lange ferd.

Slagging blev utført 2 ganger på utreisen og 1 gang på hjemreisen og samtidig blev filtret ren gjort. På hjemreisen gikk bilen 612 km uten slagging eller rengjøring av filter.

Brenselpriisen varierte fra kr. 3,50 til kr. 6,00 pr. hl eller rettere sagt pr. sekk. Mens man på ett sted kunde få sekker som sikkert inneholdt 1 hl, var innholdet i andre sekker nærmere 0,5 enn 1,0 hl, men prisen regnades alltid pr. sekk. Kullforbruket var noe større på hjemreisen enn på utreisen og forklaringen herpå er sannsynligvis den at det på utreisen hovedsakelig ble brukt trekull av løvved, mens det på hjemreisen utselukkende ble brukt trekull av barved. Da den spesifikke vekt av barvedkull er mindre enn av løvvedkull trenges det under ellers like forhold mer barvedkull enn løvvedkull for å fremstille samme mengde generatorgass.

For øvrig blev det konstatert at det ikke har

noen større betydning om trekullene er av barved eller løvved. I hvert fall viste det sig at kullene av barved fra Bergslagerna stod fullt på høide med de kull av høkeved fra Skåne, som medførtes på biltaket som reservebeholdning. Hovedsaken er at kullene er rene, tørre og i størrelse 20—60 mm.

Noen vanskelighet med å få trekull var det ikke noe sted. Ved Oxberg på veien Älvdalens—Mora var opstillet en kullknuser med en kapasitet av 700 hl pr. dag. Under kjøringen fant man, at gasstilgangen blejevnere og best, når beholderen holdtes vel fyllt og man ikke lot kullene brenne helt ned.

Bilen gikk best på de veier som hadde et ujevnt profil eller i allfall mange utforbakker, da lufttrekken i generatoren ble stor i bakkene og den økede gassmengde gav motoren større effekt. Det syntes også å være bra at tilhengeren utsattes for rystelser av og til, så kullene ikke «henger sig opp». Dette opnås ved plutselige variasjoner i hastigheten og ujevnhet i veihansen.

VEILENGDER I NORGE (I KM) PR. 30. JUNI 1940

Fylke	Riksveier		Fylkesveier		Sum Hovedveier		Bygdeveier		Total-sum 1940	Total-sum 1939	Tilvekst
	km	%	km	%	km	%	km	%	km	km	km
Østfold	559,5	28,2	307,1	15,5	866,6	43,7	1 114,5	56,3	1 981,1	1 973,0	8,1
Akershus	680,4	27,6	128,0	5,2	808,4	32,8	1 657,7	67,2	2 466,1	2 460,2	5,9
Hedmark	1 260,0	32,1	240,0	6,1	1 500,0	38,2	2 422,0	61,8	3 922,0	3 877,0	45,0
Opland	1 246,3	46,2	142,1	5,3	1 388,4	51,5	1 305,0	48,5	2 693,4	2 601,8	91,6
Buskerud	851,0	43,8	147,0	7,6	998,0	51,4	945,0	48,6	1 943,0	1 929,0	14,0
Vestfold	416,7	32,2	326,4	25,2	743,1	57,4	550,2	42,6	1 293,3	1 293,9	÷ 0,6
Telemark	837,6	38,2	227,2	10,4	1 064,8	48,6	1 126,6	51,4	2 191,4	2 170,0	21,4
Aust-Agder	646,4	36,6	226,8	12,8	873,2	49,4	894,7	50,6	1 767,9	1 713,5	54,4
Vest-Agder	515,7	23,1	614,0	27,4	1 129,7	50,5	1 106,8	49,5	2 236,5	2 215,2	21,3
Rogaland	645,5	26,3	210,4	8,6	855,9	34,9	1 597,3	65,1	2 453,2	2 438,9	14,3
Hordaland	783,2	28,5	372,7	13,6	1 155,9	42,1	1 587,1	57,9	2 743,0	2 677,8	65,2
Sogn og Fjordane ..	780,0	36,0	215,5	10,0	995,5	46,0	1 168,2	54,0	2 163,7	2 109,9	53,8
Møre og Romsdal ..	978,7	26,4	480,2	12,9	1 458,9	39,3	2 250,2	60,7	3 709,1	3 701,9	7,2
Sør-Trøndelag	729,2	31,0	196,8	8,4	926,0	39,4	1 425,7	60,6	2 351,7	2 344,6	7,1
Nord-Trøndelag	1 017,9	34,1	126,3	4,2	1 144,2	38,3	1 843,0	61,7	2 987,2	2 961,3	25,9
Nordland	1 154,8	42,5	590,4	21,7	1 745,2	64,2	973,5	35,8	2 718,7	2 677,5	41,2
Troms	799,4	47,9	242,7	14,6	1 042,1	62,5	625,7	37,5	1 667,8	1 640,1	27,7
Finnmark	793,1	60,6	340,9	26,1	1 134,0	86,7	174,5	13,3	1 308,5	1 308,5	0
Sum 1940	14 695,4	34,5	5 134,5	12,1	19 829,9	46,6	22 767,7	53,4	42 597,6	42 094,1	503,5
„ 1939	14 481,2	34,4	4 956,9	11,8	19 438,1	46,2	22 656,0	53,8	42 094,1	—	1 798,7
„ 1938	14 030,2	33,9	4 784,9	11,7	18 815,1	45,6	22 480,3	54,4	41 295,4	—	1 605,8
„ 1937	13 916,7	34,2	4 582,7	11,3	18 499,4	45,5	22 199,2	54,5	40 698,6	—	509,1
„ 1936	13 807,8	34,4	4 465,1	11,1	18 272,9	45,5	21 916,6	54,5	40 189,5	—	592,4

¹ Disse to tall som før har vært uriktig anført er nu riktige. Se „Meddelelser fra Veidirektøren“ 1939, side 156.

**ANTALL ARBEIDERE PR. 15. SEPTEMBER 1940 VED DE AV
VEIVESENET ADMINISTRERTE VEIANLEGG**

Fylke	Antall arbeidere				Herav på	
	Hovedvei-anlegg ¹	Bygdeveianlegg		Sum	Ordinært arbeid	Nod-arbeid
		Med statsbidrag	Uten statsbidrag			
Ostfold	56	5	119	180	146	34
Akershus	335	7	184	526	526	-
Hedmark	1 520	89	84	1 693	1 677	16
Opland	2 492	-	45	2 537	2 525	12
Buskerud	2 048	16	83	2 147	2 063	84
Vestfold	231	-	101	332	332	-
Telemark	1 630	286	64	1 780	1 712	68
Aust-Agder	468	-	115	583	583	-
Vest-Agder	762	14	60	836	836	-
Rogaland	492	56	204	752	752	-
Hordaland	3 894	59	35	3 988	3 981	7
Sogn og Fjordane	674	221	-	895	819	76
Møre og Romsdal	990	83	58	1 131	1 121	10
Sør-Trøndelag	2 278	124	8	2 410	2 410	-
Nord-Trøndelag	1 492	41	4	1 537	1 519	18
Nordland	1 535	72	80	1 687	1 634	53
Troms	1 432	145	39	1 616	1 616	-
Finnmark	1 435	131	15	1 581	1 569	12
Sum	23 764	1149	1298	26 211	25 821	390
15. september 1939	11 171	2592	2482	16 245	15 034	1211
15. " 1938	9 031	2630	2169	13 830	12 775	1375
15. " 1937	8 971	2021	2970	13 962	11 671	2291
15. " 1936	8 688	2722	2366	13 776	10 914	2862

¹ Heri medregnet 19 095 mann beskjeftiget ved ekstraordinære veiarbeider.

² Inkl. bureisningsveier.

MINDRE MEDDELELSER

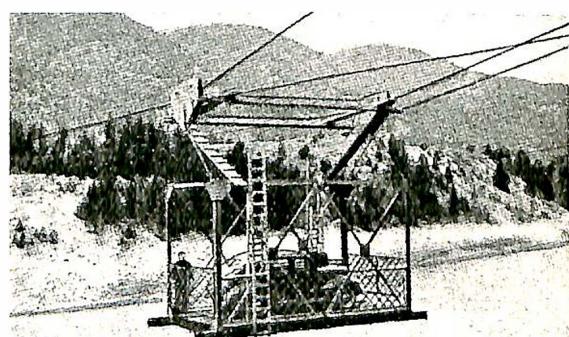
AUTOMOBILFERJE OVER FRASER RIVER. NØDUTVEI FOR HOVEDVEIBRU

Som et apropos til en flyveidé, som sies å stamme fra en velkjent veikasserer i Hardanger, viser vi til nedenstående oplysninger. Sørfjorden i Hardanger er imidlertid temmelig bred, så sakene er nok ikke så enkel.

Den lille by North Bend i Britisk Columbia har opnådd veiforbindelse med utenverdenen ved hjelp av en liten taubane som kan føre en automobil om gangen over Fraser River til hovedveien (Cariboo Highway) på den annen side av kløften. Spennet er 1200 fot. Transportkurven bæres av 2 stk. 1 3/4" kabler og trekkes av 11/16" kabel ved hjelp av en bensinmotorvinsj. Denne vinsj blev brukt i annet arbeid nær ferjestedet og var disponibel da planen blev satt i verk.

North Bend ligger ved Canadian Pacific Railway, 132 mil øst for Vancouver, Britisk Columbia. Tidligere var jernbanen den eneste forbindelse med utenverdenen om vinteren. Efter hvert opstod et sterkt behov for en eller annen måte a

få bragt bilene over elven til hovedveien som går på den annen side av elven. En almindelig bilferje kunde ikke brukes her i flomtiden fordi elve-

kantene var for steile og saledes gjorde det umulig å lage en tilfredsstillende tilkjørselsvei når vannstanden fluktuerte opp til 40 fot.

Taubanen består av en stålkurv som henger i 2 hovedkabler i 20 fots avstand og har en kapasitet tilstrekkelig til å bære en lastet 1-tonn laste-

**ANTALL ARBEIDERE VED
VEIVEDLIKEHOLDET**
PR. 15. SEPTEMBER 1940
(Inkl. veivoktere.)

Fylke	Riks-veier	Fylkes-veier	Herreds-veier	S um
Østfold	238	39	78	355
Akershus	297	50	399	746
Hedmark	289	33	170	492
Opland	150	16	145	311
Buskerud	280	34	148	462
Vestfold	101	65	66	232
Telemark	113	76	135	324
Aust-Agder	115	25	118	258
Vest-Agder	85	99	181	365
Rogaland	142	45	164	351
Hordaland	156	66	108	330
Sogn og Fjordane	290	8	51	349
Møre og Romsdal	276	27	102	405
Sør-Trøndelag	72	57	109	238
Nord-Trøndelag	206	16	177	399
Nordland	303	263	291	857
Troms	215	42	24	281
Finnmark	116	41	-	157
Sum	3444	1002	2466	6912
15. september 1939...	4419	1094	3126	8639
15. " 1938...	4885	1287	3454	9626
15. " 1937...	4636	1243	3359	9238
15. " 1936...	5098	1364	3118	9580

bil. Kablene går over et tårn på den ene siden og betongpillerer på den annen; kurven henger i 2 trinser på hver side og disse trinser er forsynt med rullelager og gummiplate. Overfarten tar omtrent 4 min., og betjeningen består av 2 mann — en ved vinsjen og en som følger med kurven.

Planene for denne ferje blev utarbeidet ved bruavdelingen i Department of Public Works, Victoria, B.C. (Eng. News Record.)

REGULERBARE KANTSTENER

I forbindelse med vår omtale i nr. 7 — 1940 av de nye prinsipper for fortau- og veikanter som søkes gjennomført i Amerika kan meddeles, at ifølge Eng. News Record er det for tiden under bygging en utfartsvei ved Chicago med 8 kjørebaner. Den innrettes således at alternativt kan 6 kjørebaner brukes for inngående og 2 for utgående trafikk (om morgen) og omvendt 2 for inngående og 6 for utgående (om ettermiddagen).

Dette oppnåes ved at kantstene som adskiller trafikkretningene kan heves og senkes ved hydraulisk kraft.

Veien blir 3,5 km lang og ligger i Lincoln Park. Minste kurveradius 1220 m.

De bevegelige kantsten er 48 cm brede og i hevet stand 20 cm høye over veibanen, hvert stykke 7,6 m langt.

Fig. 1.

TRAFIKKSIGNALET «DON»

I forbindelse med artikkelen i forrige nummer om trafikksignalet «Don» som er opstillet på riksveien ved Tou i Rogaland fylke inntas hosstående 2 bilder. På fig. 1 sees i forgrunnen trykklassen nedfeldt i veibanen og i bakgrunnen sees signalmasten umiddelbart til høire for treet i veisvingen. Fig. 2 viser utførelsen av signalmasten.

Fig. 2.

«SETT FRA REISELIVSNÄRINGENS SYNS-PUNKT.»

«Morgenbladet» har i anledning av årsskiftet intervjuet direktør Lampe i Landslaget for reiselivet som ser ganske lyst på forholdene.

Han uttaler bl. a.:

Den kontingent av reisende som vi på denne måte altså har grunn til å vente vil komme, har vi meget nytt å by. De kommunikasjoner vi har fått i årets løp, representerer i virkeligheten et betydelig aktivum innen vår næring. De vil sette oss enn ytterligere i stand til å ta imot den biltrafikk som vil komme. Vi har fått riksveien frem gjennem hele Nord-Norge.

— Altså alt, hvad De ønsker i så henseende!

— Nei, der er enda litt som vi ikke har fått! Vi må også få bygget den stumpen som ennå er igjen ute ved Nordkapp. Den er ikke bevilget. Men den må vi ha. For det vil bli en kolossal rekame å kunne slå op, at nu kan man kjøre bil helt til Nordkapp gjennom midnattssolens land!

— Selv om der er mange ferjer!

— Selv om der er mange ferjer. Så forferdelig mange er det nu forresten slett ikke. Ta i betraktning strekningen! (Iflg. Rtc. i «Morgenbladet».)

RADIO PÅ SNEPLOGER

I staten Washington i U.S.A. er alle sneploger forsyt med radiosendere og mottagere for kortbølge. Veikontoret har egen kortbølgestasjon, like-så brøitestasjonene.

FRAMGANG FOR ÅSERAL HERAD.

Åseral herad ligger over 80 km fra Mandal og over 100 km fra Kristiansand. Bygden hadde adkomstveier da verdenskrigen brut ut i 1914, men det var drøie turer å komme til by med varene. Smøret blev f. eks. samlet op, for en kunde ikke kjøre ofte disse lange veier. Men så kom snart etter den første bilrute, den kom fra Kristiansand. Sammen med den daværende ordfører Knut Egsså sa jeg tilfeldigvis den første buss som kom, og jeg så at bestyrerinnen på det store turisthotell i Åseral feldte tårer av glede da bilen svингte inn på gårdspllassen. Åseralfolket var også tilfreds, og det blev mig fortalt at smøret herefter kom ferskt til hyen og innbragte 30 øre mer på kiloen.

A. B.

Den nåværende ordfører, Olav J. Aasland, uttalte ifølge «Fædrelandsvennen» bl. a. følgende i herredstyrets siste møte i 1940:

Som Dykk minnest var ikkje stoda serleg ljós for Åseral den 1. januar 1935. Det var tilbake slaget etter jobbetidene sist, som då melde seg i fullt mon. Arbeidsløysa, små inntekter for gardbrukarane, alt med seg gjorde at skattane gjekk dårleg inn. Dette gjorde at kommunen heller ikkje kunne oppfylla sine forpliktelser. Den faste gjeld var då 101 000 kr. og restansar på fylkesskatt hadde høpa seg opp i 45 000 kr. Og skattekuten var ikkje av dei laglegaste kreditorane. Han trekte ubønhørleg alle refusjonar, så heradskassa var stadig tom.

Budsjetta var sprengde med mest berre bundne

postar, sa det var vanskeleg å få med noko til arbeidstiltak som kunne skaffa inntekter. Denne velsigna gjeldsordningsutvegen kom difor på tale, men eg er glad for at vi var sa pass til karar i Åseral, at vi betala vår gjeld. No monar ho jamt nedover, og eg trur ingen tregar på det.

Den veg vi valde om å beda staten om litt hjelp til å få setja arbeid i sving, synest eg var meir ærleg, og det har gått godt.

Vi fekk større løyingar til Ljoslandsvegen og Egsvægen, så desse anlegga er ferdige no. Vidare fekk ein i gang det gamle anlegget Nordgarden—Bortelidvegen. Fyrst med 4000 kr. til året, seinare 10 000 kr. Attåt desse store anlegga har vi frå 1937 greidd å opparbeida ein heil del småstubbbar frå offentleg veg heim til desse garadar: Madland kostnadssum 1000 kr.; Røysland 100 m, 1200 kr.; Mjåland 380 m, 840 kr.; Vassbotn 500 m, 500 kr.; Eikerapen 2200 m, 5960 kr.; Røynlid 300 m, 300 kr.; Vormelid 630 m, 1075 kr.; Vormelid 630 m, 1075 kr.; Håvestål 600 m, 100 kr.; Skarpeteigen 270 m, 545 kr.; Åsland 230 m, 200 kr.; Kittelstad 400 m, 850 kr.; Liestøl 590 m, 1540 kr. I alt 7980 m til 16 240 kr., eller rundt rekna 2 kr. pr. løpande meter.

Dese vegane er opparbeide i en minste breidd av 2,6 til 3 m, med møtplassar, og så pass sterke at dei toler lastebiltrafikk. Alle desse vegstubbane har vorti vel omtykte og sers billege.

LITTERATUR

Meddelelser fra Norges Statbaner, nr. 6 — 1940.

Innhold: Arbeidets gang og stilling ved jernbaneanleggene m. v. — Arbeidsstyrken ved Statens jernbaneanlegg pr. 26. oktober 1940. — Jernbanens ansvar i branntilfelle. — Driftsutgifter i de enkelte distrikter 1.—4. kvartal 1939—40 sammenlignet med tilsvarende tidsrum foregående driftsår. — Til alt personale ved Statsbanene. — Geotekniske eksempler fra praksis. — Oppbøyning av nedkjørte skinneskjøter. — Særtrykk. — Rettelser.

Meddelelser fra Vejlaboratoriet nr. 19.

Vejbelægninger paa Landeveje, Biveje og Bygader i Danmark pr. 1 April 1940 samt Forbruget af bituminøse Bindemidler sammesteds i Regnskabsaaret 1939—40. København 1940.

Svenska Vägföreningens tidskrift nr. 10 — 1940.

Innhold: Vintervägar på is. — Gengasdriften inom vägväsendet. — Förslag till broförbindelse mellan Orust och fastlandet vid Svanesund i Göteborgs och Bohus län. — Litteratur. — Föreningsmeddelanden. — Notiser.

Dansk Vejtidsskrift nr. 6 — 1940.

Innhold: Indenrigsminister Knud Kristensen. — Skader Generatorbilernes Udtømninger vore Vejbelægninger? — Færdselsregulering i Gadeskæringer. — Oversigt over Fordelingen af Motorafgift m. v. i Finansaaret 1939—40. — Fra Domstolene. — Fra Ministerierne. — Motorafgifterne i April Kvartal 1940.

UTGITT AV TEKNISK UKEBLAD, OSLO

Abonnementspriis: kr. 10,00 pr. år. — Annonsepris: $\frac{1}{1}$ side kr. 80,00, $\frac{1}{2}$ side kr. 40,00.

$\frac{1}{4}$ side kr. 20,00.

Ekspedisjon: Ingeniørenes Hus. Telefoner: 20093, 23465.

ARTIKLER OG MINDRE MEDDELELSE
I «MEDDELELSE FRA VEIDIREKTØREN» I ÅRENE 1936-1940

<i>Gruppeinndeling:</i>	Side	Side	
Administrasjon		Materiale, materialprøvning	6
Amerika	2	Motorbrensel	6
Arbeidere, arbeidslønninger	2	Motorslede	6
Argentina	2	Matriumklorat. Se ugressbekjempelse	9
Australia	2	Nordisk veiteknisk forbund. Se kongresser og møter	5
Automobiler	3	Normaler for veier. Se veibygging	9
Automobilkontroll	3	Omnibusser. Se automobiler	3
Automobilringer	3	Personalia	6
Automobilruter, rutebilstasjoner	3	Redskap. Se maskiner og redskap	6
Automobilstatistikk	3	Reklameskilt langs veiene	7
Automobiltrafikk	3	Rettsavgjørelser	7
Automobilveier. Se også veibygging	3	Riffeldannelse. Se veivedlikehold	10
Avgifter	4	Romania	7
Belgia	4	Russland	7
Bilrutetrafikk. Se automobilruter	3	Rutebilstasjoner. Se automobilruter	3
Bomveier	4	Sjekkoslovakia	7
Bruer	4	Snebroiting. Se vintervedlikehold	11
Bulgaria	4	Snekjettinger. Se maskiner og redskap	6
Bureisningsveier. Se veibygging	9	Snepløger. Se maskiner og redskap	6
Danmark	4	Sneskjermer. Se vintervedlikehold	11
England	4	Spania	7
Ferjer	4	Sprengning, sprengstoff	7
Finnland	4	Stabilisering av grus. Se materialer	6
Fjellstuer. Se forskjellig	4	Støvdempning	7
Flyvemaskiner. Se lufttrafikk	5	Sulfitlut. Se støvdempning	7
Forfatterregister	11	Sveits	7
Forskjellige artikler	4	Sverige	7
Fortau	5	Sykler og sykkeveier	8
Frankrike	5	Tele	8
Færøyerne	5	Tilhengervogner	8
Gassgeneratorer. Se motorbrensel	6	Trafikkbestemmelser	8
Grinder. Se forskjellig	4	Trafikk sikkerhet	8
Grunnundersøkelser. Se materialer	6	Trafikk tellinger	8
Grunnverdi. Se forskjellig	4	Trafikkulykker	9
Generatordrift av biler. Se motorbrensel	6	Trafikkundervisning	9
Grus. Se materialer, veidekker	10	Transport av tunge kolli. Se automobiltrafikk	3
Hester og hestekjører	6	Trekull. Se motorbrensel	6
Holland	5	Trematerialer. Se bruer og forskjellig	4
Høiesterettsdommer. Se rettsavgjørelser	5	Treplantning. Se veibygging	9
Høifjellsveier. Se veibygging, veivedlikehold	7	Trådbuss	9
India	5	Tunneler	9
Iran	5	Turisttrafikk	9
Island	5	Tyskland	9
Italia	5	Ugressbekjempelse	9
Japan	5	Ungarn	9
Jugoslavia	5	Veibelysning. Se trafiksikkerhet	8
Kanada	5	Veibygging	9
Kanaler	5	Veidekker	10
Kantstener. Se bruer, veibygging	9	Veienes tverrprofil, veibredder. Se veibygging	9
Kina	5	Veihøvler. Se maskiner og redskap	6
Kjørehastighet. Se trafikkbestemmelser	8	Veikanter. Se veibygging	9
Klinkerbetong. Se bruer	4	Veilaboratoriet. Se materialer	6
Klorkalsium. Se støvdempning	7	Veilengder	10
Kongresser og møter	5	Veilovgivning	10
Kuba	5	Veimerker	10
Kurvatur. Se veibygging	9	Veivedlikehold	10
Kurver. Se veibygging	6	Veivesenets utvikling og historie samt organisa-	
Leire. Se materialer	5	isasjon	11
Lufttrafikk	6	Vertikalkurver. Se veibygging	9
Maskiner og redskap	6	Vintervedlikehold	11
Maskinplanering. Se veibygging	9	Østerrike	11

Administrasjon.

Mer ingeniørhjelp i veivesenet. Av A. Korsbrekke. 17/37.
Ny regnskaps- og kassererordning i veivesenet. Av J. Funder. 49/39.

Amerika.*

Amerika kjører til byen. 123/39.
Amerikansk autostradabygging. 58/38.
Amerikanske forslag til løsning av trafikkproblemet i byene. 59/38.
Amerikanske inntrykk av europeiske veiforhold. 88/40.
Amerikanske krav til 2 klasses veiers trasering. 95/37.
Amerikanske stabiliseringssmetoder over myrlendte strekninger. 183/37.
Amerikansk fly med standard automobilmotor. 112/36.
Anvendelse av bomull ved veiarbeide. 15/36.
Automobilferje over Fraser river. 164/40.
Automobilindustrien i U. S. A. 149/37.
Bedre belysning av veiene vil minske trafikkulykkene mener man i U. S. A. 110/37.
Betaling for ødeleggelse av gamle biler i U. S. A. 12/37.
Bilende tiggere i U. S. A. 27/37.
Biler utdeles gratis. 172/36.
Biltihengere skaper et nytt problem i U. S. A. 9/37.
Bomveier og frie veier. 171/39.
Bruenes vei. 150/40.
Bruer og ferjer i San Francisco. 172/37.
Bru ødelagt av lastebil i U. S. A. 34/40.
Bygging og finansiering av gjennomgangsveier i U. S. A. 133/40.
Chicago standardiserer bilhorn. 29/37.
Damer som bilførere. 15/37.
Eiendommelige administrasjonsforhold i en av de nordamerikanske stater. 49/40.
En amerikansk karakteristikk av veibyggeren. 15/36.
En flott vei. 133/40.
En gammel vei som er moderne. 177/39.
En 12-hjulet buss. 181/38.
Et ambulerende jordprøvningslaboratorium. 139/38. 139/38.
Et effektivt varselstegn. 192/38.
Et interessant jernbane- og veispørsmål. 147/37.
Finansiering av gateutbedring i U. S. A. 90/39.
4-låms veiene er farlige for trafikksikkerheten. 30/36.
Forebyggelse av cementbetongdekkers avskalling. Ved H. Brudal. 158/40.
For meget grus kan ødelegge en bru. 30/37.
Forslag om gjennomgangsvei fra U. S. A. til Alaska. 100/40.
Forsvaret og veiene i U. S. A. 134/40.
Forsvarsvesenets krav til veiene i U. S. A. 63/40.
Fortau langs amerikanske landeveier. 32/36.
Frem med lommetørklædet. 77/39.
Gatelarmen i New York skal bekjempes. 47/36.
Golden-Gate brua. 150/37.
Grunnens bæreevne m. v. 77/39.
Grunnerhvervelse for veibygging i U. S. A. 111/40.
Hastighetsbegrensning for bilkjøring. 111/40.
Hjelp for beduggede bilister. 14/37.
Hunder trenes til å bli de blindes hjelgere i trafikken. 13/37.
100 000 dollar for et bilnummer. 191/36.
Hurtige varevogner. 132/40.
Kjøre hastigheten i U. S. A. 155/39.

* Artiklene er også oppført under vedkommende faggrupper.

Kr. 35 000 pr. meter for tunnelgate i New York. 150/37.
Lindenthal, Gustaf. 13/36.
Luftskibet Hindenburg på flukt over New York city. 12/37.
Lufttrafikkens utvikling i U. S. A. 111/36.
Lysreflektende kantsten. 96/40.
Moderne amerikansk betongbane. 48/36.
Motor truck-konferansen i New York i desember 1939. 129/40.
New Yorks Brooklyn-Battery tunnel. 98/40.
Noen forsøk over siktbarhet på belyste og ubelyste veier. 192/36.
Noen trafikkall fra U. S. A. 111/40.
Nye prinsipper for fortau- og veikanter. 93/40.
Nye veinormaler i U. S. A. 39/38.
Nytt materiale for bilkarosserier. 178/39.
Nytt snelasteapparat med ledet transportør. 66/37.
Også et slags veiarbeid. 40/38.
Om anleggs-kontrakter. 130/40.
Politiet skifter bilringer. 151/38.
Radio på sneploger. 166/40.
Radioutstyr for brøytebiler. 151/37.
Regulerbare kantstener. 165/40.
Regulering av biltrafikken. 98/40.
Resultatet av laboratorieundersøkelse av jordbunnen bringer stor besparelse for veibyggingen i U. S. A. 138/38.
Rulleeskape. 98/40.
66 millioner automobiler. 16/38.
Sovebuss for 25 passasjerer. 90/39.
Stabilisering av grusveier i Amerika. 34/37.
Støvplagen på veiene. 101/39.
10-hjuler til bensintransport. 13/37.
To nye bruer i U. S. A. 121/40.
Trafikkrekord i New York. 172/37.
Triborough-broen i New York. 159/36.
Undersøkelse av bilringer. 78/40.
Uvoren bilkjøring i U. S. A. 74/36.
Veibreddens innflytelse på veienes trafikknevne. 34/40.
Veibyggingen i U. S. A. kommer tilbake i sin gamle gjenge. 131/36.
Veidekkenes innflytelse på bilenes driftsomkostninger. 112/40.
Veienes forhold til turisttrafikken i U. S. A. 12/38.
Veienes utstyr og trafikksikkerheten. 109/40.
Veier og turister i Michigan. 7/37.
Veiling av biler. 149/37.
Veitunnel til 240 millioner kroner. 30/37.
Visstnok den dyreste patentmodell. 191/36.
Voldsom ødeleggelse av veidekker ved tele våren 1936. 191/36.

Arbeidere, arbeidslønninger.

Antall arbeidere ved veianleggene 73/36, 188/36, 93/37, 188/37, 87/38, 206/38, 128/39, 154/39, 123/40, 164/40.
Antall arbeidere ved veivedlikeholdet 75/36, 189/36, 95/37, 189/37, 87/38, 205/38, 129/39, 155/39, 124/40, 165/40.
Bekjempelse av arbeidsløsheten i granittindustrien. 144/39.
Beskjeftigelse av arbeidslös ungdom. Av A. Dahle. 68/36.
En økonomisk lov. Av Fridtjov Moe. 171/37.
Nordisk arbeiderutveksling. 13/40.
Også et slags veiarbeide. 40/36.
Statens ungdomsarbeide i Finnmark. 84/39.
Veiarbeiderlønninger i Sverige. 77/40.

Argentina.*

Det argentinske statsveisens før og nu. 8/39.
Parkeringspørsmålet. 194/38.
Veiygifter m. v. i Argentina. 112/40.
Veiundersøkeler i Argentina. 139/38.

Australia.*

Moderne sauetransport i Australia. 28/39.

Automobiler.

Automobilindustrien i U. S. A. 149/37.
 Beskyttelse mot ødeleggelse av bilskjerner og karosserier ved trang innkjørsel i garasje. 49/40.
 Betaling for ødeleggelse av gamle biler. 12/37.
 Bilende tiggere i U. S. A. 27/37.
 Bilenes hastighet og driftsøkonomi. 12/40.
 Biler drevet med erstatningsbrensel. 11/36.
 Biler som fritt reisegods. 12/37.
 Biler utdeles gratis. 172/36.
 Bilteknisk institutt ved teknisk høiskole. 62/40.
 Damer som bilførere. 15/37.
 Den dyreste patentmodell. 191/36.
 Den tyske folkebil. Av O. Kahrs. 35/39.
 Diesel-elektrisk buss med drivagggregatet som tilhenger. 33/40.
 Drosjeeierne anskaffer solskinnsbusser. 112/36.
 Det svenske veivesen har fått røntgenbil. 117/39.
 Det tyvende århundredes örvenskib. 101/39.
 En kommunal befæringsbuss. 111/37.
 En norskbygd buss med hekkmotor. 26/37.
 En original bil. 60/38.
 En 12-hjulet buss. 181/38.
 Et rullende postkontor. 124/37.
 Fremme av bilturismen. 151/38.
 Harstad—Opland Rutebilselskaps nye buss. 58/38.
 Hurtige varevogner. 132/40.
 Norges største bilreparasjonsverksted. 100/38.
 Nye busser til utenlandstrafikken. 169/38.
 Nytt materiale for bilkarosserier. 178/39.
 Parkeringsspørsmålet i Buenos Aires. 194/38.
 Rullende tannklinikk. 192/36.
 Rutebil med gassgenerator. 133/40.
 Sovebuss for 25 passasjerer. 90/39.
 Troms innland rutebilselskaps «solskinnsbusser». 129/36.
 Veiing av biler. 149/37.
 Åtte-hjuls lastebiler. 30/37.

Automobilkontroll.

Bilkontrollen gjennem 10 år. Av A. Rønning. 86/37.

Automobilringer.

Bilringenes nyeste utvikling. 153/39.
 En ny bilring. 132/36.
 En stor gummiring. 90/40.
 Gummienes betydning for vei- og gatetrafikken. 15/37.
 Undersøkelse av bilringer. 78/40.

Automobilruter, rutebilstasjoner.

Behandling av bilrutesøknader. 61/39.
 Bilrutetrafikken 1931. L. Andresen. 182/36.
 —»— 1932. —»— 103/37.
 —»— 1933. —»— 41/38.
 —»— 1934. —»— 161/38.
 —»— 1935. —»— 51/39.
 —»— 1936. —»— 91/39.
 —»— 1937. —»— 113/40.
 Hønefoss rutebilstasjon. Av Alf Løge. 74/39.
 Knutepunkter i rutebiltrafikken. Av T. Thesen. 153/38.
 Mannen som er hele bygdens venn. 14/37.
 Nordfjord og Sunnmøre bilags nye kontor-, garasje- og verkstedbygninger. 45/39.
 Rutebilsentral i Sandefjord. 78/40.
 Rutebiltrafikkens rasjonalisering m. v. Av Erling Skåre. 24/40.

Sesongsvingninger i bilrutetrafikk. Av E. Rosendahl. 167/38.

Schøyens bilcentralers verksted og prøveanlegg i Fillipstad. 31/40.

Automobilstatistikk.

Førerprøver og fornyelse av førerkort	1935.	40/36.
—»—	1936.	40/37.
—»—	1937.	88/38.
—»—	1938.	58/39.
—»—	1939.	47/40.

Bilproduksjon og biltrafikk m. m. i forskjellige land. 99/39.
 Registrerte motorkjøretøyer i Norge pr. 31. desember 1935. 40/36.
 Registrerte motorkjøretøyer i Norge pr. 31. desember 1936. 38/37.
 Registrerte motorkjøretøyer i Norge pr. 31. desember 1937. 50/38.
 Registrerte motorkjøretøyer i Norge pr. 31. desember 1938. 38/39.
 Registrerte motorkjøretøyer i Norge pr. 31. desember 1939. 42/40.
 Seks og seksti millioner automobiler. 16/38.
 Verdensstatistikk vedkommende automobiler m. v. 14/36.

Automobiltrafikk.

Behandling av bilrutesøknader. 61/39.
 Bilende tiggere i U. S. A. 27/37.
 Bilen og eplene. 178/39.
 Biler kan få beskjed om telefonsamtaler. 193/38.
 Biler som fritt reisegods. 12/37.
 Biler utdeles gratis. 172/36.
 Bilproduksjon og biltrafikk m. m. i forskjellige land. 99/39.
 Biltihengerne skaper et nytt problem i U. S. A. 9/37.
 Et automobilkjøring et arbeid eller hvile. 120/40.
 Flyttbart og motorisert teater. 89/40.
 Kjørehastighet i fall ved biltrafikk. Av K. Heje. 39/40.
 Kjørehastighet og tidsbesparelse på de tyske bilstamveier. Av O. Kahrs. 96/38.
 Lastebiltransportens økonomiske utviklingslinje. Av avd.sjef Mortensen. 53/38.
 Moderne sauetransport i Australia. 28/39.
 Reaksjonstid. 34/40.
 Ti-hjuler til bensintransport. 13/37.
 Transport av jernbjelker til Drevja bru. Av L. Bjerke 59/39.
 Vansklig transport av lange bjelker. 160 og 171/36.

Automobilveier.

Amerikansk autostradabygging. 58/38.
 Bilstamveiers betydning for samferdselen. Av O. Kahrs. 45/37.
 Bølgeformet profil ved de tyske storveier. 94/37.
 De italienske automobilveier. 32/36.
 De tyske bilstamveier. Av O. Kahrs. 195/38.
 De tyske riksautobaner som turistveier. 27/37.
 De tyske «riksbilbaner». Av F. Heyerdahl. 109/36.
 Den nye Roskildevei i Danmark. 75/40.
 Den transkanadiske gjennemgangsvei. 74/40.
 En flott vei. 133/40.
 En veifarbedring i Danmark. 100/40.
 Forslag om gjennemgangsvei fra U. S. A. til Alaska. 100/40.
 Kjøreresultater på bilstamveiene. 11/38.
 Lastebilveien Genua—Milano og Turin. 27/37.
 Man sparer tid på riksautobanene. 30/37.

Traseringssprinsipper for de tyske automobilveier.

111/37.

Trelåms bilvei. 191/37.

Avgifter.

Automobilklubben i Sveits protesterer mot den forhøiede bensinbeskatning. 14/36.

Bilavgiftene i Sverige. 172/36.

Hundre tusen dollar for et bilnummer. 191/36.

Landets ryggrad. 145/39.

Skatter og avgifter på biltrafikken i Tyskland. 99/40.

Statens stilling til biltrafikken i Tyskland. 94/37.

Sterk nedsettelse av bilavgiftene i Bulgaria. 124/39.

Veiavgifter m. v. i Argentina. 112/40.

Belgia.*

Belgisk bru minesprengt av lynet. 157/39.

Bomveier.

Bompengesystemet i praksis. 47/39.

Bomveier og frie veier. 171/39.

Bruer.

Belgisk bru minesprengt av lynet. 157/39.

Brodekkskonstruksjonen ved Ørvella bro. Av P. Petersen. 108/36.

Bruenes vei. 150/40.

Broer og ferjer i San Francisco. 172/37.

Bru over Øresund Helsingborg—Helsingør. Av G. A. Frøholm. 39/36.

Bru over Øresund og Storebælt. Av G. A. Frøholm. 122/36.

Bru ødelagt av lastebil i U. S. A. 34/40.

En bro i krig. 13/37.

En pen betongbro. 194/38.

En stor hengebru. 146/39.

Farlige bruer og rekktverk. 129/39.

For meget grus kan ødelegge en bro. 30/37.

Fortaukantsten ved broer. 94/40.

Fykse bru i Hardanger. Av O. Stang. 7/38.

Fykse bru. Av G. A. Frøholm. 72/37.

Golden Gate-broen. 150/37.

Grunnundersøkelser og brubygging. Av A. Tomter. 79/39.

Hengebro i England skadet under storm. 144/36.

Klinkerbeton til brobaner. Av H. C. Borchgrevink. 29/38, 200/38.

Lysaker bru på Drammensveien. 153/39.

Nedfalt trebro. 150/37.

Ny bru over Donau i Budapest. 139/38.

Ny og gammel bro (Vallarbroen i Seljord). 16/38.

Prosjektert ny bro over Elben ved Hamburg. 88/40.

Risøybrua i Haugesund. 145/39.

Tessa bru. Av Chr. Lomsdal. 10/36.

Thygesons Minne. 111/36.

To nye bruer i U. S. A. 121/40.

Trematerialers varighet. 190/37.

Triboroughbroen i New York. 159/36.

Bulgaria.*

Sterk nedsettelse av bilavgiftene i Bulgaria. 124/37.

Danmark.*

Bru over Øresund og Storebælt. 122/36.

Bru over Øresund mellom Helsingborg og Helsingør. 39/36.

Dansk post til Danmark via Norge. 100/40.

Den nye Rosenkildevei i Danmark. 75/40.

En veiforbedring i Danmark. 100/40.

Et automobilkjøring et arbeid eller hvile. 120/40.

Hestekjøretøyer i kurs igjen. 99/40.

Hvite skjermer på sykler. 28/37.

Nye veinormaler i Danmark. 177/39.

Sneskjermer i Danmark. 49/40.

Sneskjermer som gatesperringer. 99/40.

Store offentlige arbeider i Danmark. 193/38.

Tilbake til den oprindelige hestekraft. 111/40.

Trafikk og trafikkproblemer i København. 70/36.

Trafikkstelling i Danmark. 60/37, 102/39.

Trær langs veiene fjernes. 99/40.

Varige veidekker og deres vedlikehold. 173/36.

Veidekker på de danske veier. 144/36, 192/38, 48/40.

Veistampemaskin. 59/38.

England.*

Automobilkjøring som skolefag. 172/36.

Bensin av kull er nå på markedet i England. 15/36.

Englands ryggrad. 145/39.

En kommunal «befaringsbuss». 111/37.

En original bil. 60/38.

En pen jernbetongbru. 194/38.

Et sosialt eksperiment i Liverpool. 29/37.

500 000 sykler pr. år. 192/38.

Fortau i høide med annenetasje. 111/37.

Gi henne plass. 78/39.

Gummigater i London city. 192/37.

Hengebru i England skadet under storm. 144/36.

Hvordan kan vi gøre gjøres mer trafiksikre. 137/36.

Hvorfor ikke kjennetegne gater ved farver. 204/37.

Høittaler som trafikkdirigent. 27/37.

Kan trafiksikkerheten økes ved konstruktive midler. 26/37.

McAdam, J. L. 187/36.

National Safety Congress i London 1936. 48/36.

Nye engelske retningslinjer for træring og bygging av veier. 60/38.

Plan om sammenhengende vei fra London til Istanbul. 31/37.

Selvsmørende lager. 50/40.

Spesielle gater for barn. 27/37.

To-hjule traktor med tilhenger. 157/39.

Trafikken i London og omegn. 16/36.

Trafikkproblemet i England. 29/37.

Trafikkregulering. 40/38.

3-låms bilvei. 191/37.

Undersøkelse av 7000 alvorlige trafikkulykker i England. 15/36.

Veiforsøk med farvede kjørebaner. 15/36.

Vei-institutt og bygningsteknisk laboratorium i England. 78/40.

Vei-kantsten av glass for kjøring om natten. 77/39.

Ferjer.

Automobilferje over Fraser river. 164/40.

Broer og ferjer i San Francisco. 172/37.

En eiendommelig ferje. 62/40.

Ferjeforbindelsen i Hardangerfjorden. 138/38.

Ferjen Gdynia—Warzawa. 206/38.

Ferjetrafikken i Norge. 15/40.

Ferjetrafikken Sverige—Danmark. 50/40.

Litt om betongferjer. 175/38.

Moss—Horten-ferjen. Av J. Munch. 80/37.

Finnland.*

Den tyste trafikk i Helsingfors oppholder. 150/40.

Veibyggingen i Finnland. 102/39.

Forskjellige artikler.

Amerikansk karakteristikk av veibyggeren. 15/36.

Biler kan få beskjed om telefonsamtaler. 193/38.

En snitt gjennom Europa. 123/40.

Fjellstuer m. m. i Finnmark. 117/39.

Framgang for Åseral herred. 166/40.

Grindeplagen. Av Thv. Olsen. 128/36.
 Grindeplagen på veiene. 130/39.
 Grunnverdistigningen langs nye veier. 57/39.
 Hjelpelefon langs landeveier. 152/38.
 Jeg står å tenker på. 158/39.
 Landsplan for yrkesoplæring i bilbransjen. 114/39.
 Norsk Teknisk Museum. 76/39.
 Norsk Teknisk Museums 25-års jubileum. 95/40.
 Om anleggskontrakter. Av Aa. Elmenhorst. 130/40.
 Oplysninger om fag og yrker. 57/38.
 Samferdselsteknikk (kommunikasjonsteknikk). Av K. Heje. 99/38.
 Stavanger Elektro-Stålverk A/S. 102/39.
 Stockholm fjerner sporveislinjene. 144/39.
 To autostrada-menn. 67/37.
 Trevirkets anvendelse til veier og veitrafikk. 3/37.
 Tur på tall. 194/38.
 Vest-Norges Macadamverk. 150/38.
 Vårt vidstrakte land. 151/40.
 Yrkesveiledning i alle kommuner. 99/39.

Fortau.

Fortau i høide med annen etasje. 111/37.
 Fortaukantsten ved bruer. 94/40.
 Fortau langs amerikanske landeveier. 32/36.
 Nye prinsipper for fortau- og veikanter. 93/40.

*Frankrike.**

Biler som «Fritt reisegods». 12/37.
 Et fornuftig forslag. 111/40.
 Store offentlige arbeider i Frankrike. 132/36.
 Sykkeltier i Frankrike. 48/39.
 Veitunnel under Alperne. 29/37.

*Færøyerne.**

Litt om veier og veivesen på Færøyene. Av T. Baalsrud. 111/39.

Hester og hestekjøretøier.

Hesteantallet øker fremdeles. 29/37.
 Hesetben og hesteskø. 11/39.
 Hestekjøretøier i kurs igjen. 99/40.
 Høivognen. 144/39.
 Luftgummiringer på hestekjøretøier. 142/39.
 Luftringer for hestekjøretøier. 192/38.
 Påminnelse til hesteeiere. 87/39.
 Tilbake til den oprindelige hestekraft. 111/40.

*Holland.**

Maas tunnelen. 77/39.
 Moderne trafikkundervisning. 172/36.

*India.**

Veibygging i India. 49/40.

*Iran.**

En veitunnel 2700 m o. h. 139/38.

*Island.**

Høirekjøring på Island. 150/40.
 Islands veier. 23/39.

*Italia.**

De italienske automobilveier. 32/36.
 En original vei. 118/39.
 Flyttbart og modernisert teater. 89/40.

Gult sykkellys i Italia. 98/40.
 Ingeniør P. Puricelli adlet. 124/40.
 Lastebilveien Genua—Milano og Turin. 28/37.
 To autostrada-menn. 67/37.

*Japan.**

Tunnelarbeider i Japan. 145/39.

*Jugoslavia.**

Fra andre lands veivesen. Midlenes tilveiebrингelse. 92/37.

*Kanada.**

Den transkanadiske gjennemgangsvei. 74/40.
 Jernbane dømt ansvarlig for ulykke ved bruundergang. 28/39.

Kanaler.

Motorfartøier for kanaltrafikken på kontinentet. 170/36.
 Tyskland bygger et kanalnett. 15/39.

*Kina.**

Verdens mest betydningsfulle vei. 133/40.

Kongresser og møter.

De bilsakkyndiges studietur til Danmark. 172/38.
 De bilsakkyndiges studietur til Danmark. Av Axel Rønning. 193/37.
 Den internasjonale veikongress i Haag 1938. 84/38.
 Den 8. internasjonale veikongress i Haag 1938. Av T. Backer. 103/39.
 Det Internasjonale Handelskammers 10. kongress. 176/39.
 Internasjonal kongress for boligbygging og byplanleggelse. 96/37.
 Internasjonal kongress for geoteknikk og fundamentering. 14/36.
 International Vereinigung für Brückenbau und Hochbau. 143/36.
 Materialprøvningskongress i London 1937. 143/36.
 Motor Truck-konferansen i New York i desember 1939. 129/40.
 National Safety congress i London 1936. 48/36.
 Nordisk veiteknisk forbund. 95/36, 62/40.
 Nordisk Veiteknisk Forbunds møte i Oslo. 33, 71, 97/37.
 Organisasjon av veiteknisk samarbeid mellom de nordiske land. 69/37.
 Overingeniørsmøtet 24.—29. februar 1936. 77, 97, 119/36.
 Program for 8. internasjonale veikongress 1938. 169/36.
 Svenska Vägföreningens 25-års jubileum. 22/39.
 Tysk veikongress i München. 132/36.
 Veitutstilling i Göteborg. 66/37.
 Veivesenets overingeniører i de besatte områder har holdt møte i Oslo. 76/40.

*Kuba.**

En kilde som leverer ren bensin. 13/37.

Lufttrafikk.

Amerikansk fly med standard automobilmotor. 112/36.
 Luftens lastevogn. 157/39.
 Luftskibet Hindenburg på flukt over New York city. 12/37.

Lufttrafikkens utvikling i U. S. A. 112/36.

Lufttrafikkens utvikling. 25/37.

Verdens største luftskib. 76/36.

Maskiner og redskap.

Annam opvarmningsapparat. 98/38.

Birkebeineren, ing. Graabergs patenterte snekjetting. 14/38.

Brødr. Buestads emulsjonsspredevogn. 191/36.

Caterpilar Diesel veihøvl. Av J. Eggen. 151/37.

Dragline til veiplanering. Av H. Hofseth. 154/36.

En ny sideplogtype i Troms fylke. Av K. Waarum. 6/37.

En universalplog og noen småredskaper. Av Arne Nilsen. 60/36.

Et profilbor til undersøkelser ved veistikning. 131/36.

Farlige høvlblader. 31/37.

Grusspredevalse og tjærespredemaskin. 151/38.

Håndføring av veiplaneringsmaskiner i Finnmark 118/39.

Maskinboring ved veianlegg i Møre og Romsdal. Av H. Skagseth. 135/36.

Maskinplanering på veianlegget Tolga—Femundsenden. Av T. Nordang. 91/37.

Maskinplanering ved Tynset bru. Av T. Nordang. 57/39.

Maskinplanering ved veianlegg i Finnmark. Av H. Hofseth. 113/36, 12/39.

Nye ammunisjonskasser. 61/36.

Nytt snelasteapparat. 66/37.

Plog for å fjerne brøitekanter. 99/38.

Radio på sneploger. 166/40.

Radioutstyr for brøtebiler. 151/37.

Rulleskrape. 98/40.

Rømmevinger for høie snekanter. Av T. Backer. 72/36.

Sammenruhbare snekjermer. Av H. Brudal. 52/38.

Sandspreer. Av J. Eggen. 27/37.

Selvsmørende lager. 50/40.

Slepskuffe for planering i leire. Av H. Brudal 161/36.

Snefreseren. 168/36.

Snekjettingen Birkebeineren. 47/39.

Snelastemaskin. 58/38.

Sneryvdning med Caterpilartraktor. Av K. Waarum. 138/37.

Spesialanordninger for snebrøtingen. Av H. Skagseth. 157/36.

Stillasholderen. 203/37.

Støvsuger for landeveier. Av Tor B. Loftheim. 90/36.

Sveitsiske snekjettinger. 124/37.

Tilbakeføringskniv på veihøvl. 151/37.

To-hjulet traktor med tilhenger. 157/39.

Trillebårhjul av gummi. 124/40.

Trillebår med gummihjul. 90/40.

Utslitte bildekk blir skytematter. 14/36.

Veihøvel forsynt med dobbelt forstilling. 16/39.

Veistampemaskin. 59/38.

Vinterklær for veihøvelførere. 59/38.

Materialer, materialprøvning.

Amerikanernes mening om norsk leire. Av H. Brudal. 51/40.

Amerikansk og norsk leire. Av H. Brudal. 174/38.

Autogen overflateherding av stål. 58/38.

Den progressive veiblandingsmetode. Av H. Brudal. 176/37.

Det beryktede glimmer etc. Av H. Brudal. 159/39.

Et ambulerende jordprøvningslaboratorium. 139/38.

Grunnens bæreevne m. v. 77/39.

Grunnundersøkelser og brubygging. Av A. Tomter. 79/39.

Grus-leirveier på hjemlig grunn. Av H. Brudal. 17/38, 62/38.

Grusundersøkelse. Av T. B. Riise. 70/39.

Interglaciale leir fra Sørlandet på veibanen. Av Tom F. W. Barth. 143/38.

Laboratorieundersøkelse av jordbunnen bringer besparelse for veibyggingen i U. S. A. Av Thos. MacDonald. 138/38.

Leire. Av Tom F. W. Barth. 91/40.

Leir for bindstoff i grusdekker. Av Holger Brudal. 108/40.

Materialundersøkelse ved hjelp av røntgen. 192/38.

Norsk og amerikansk leire. Av Tom F. W. Barth. 122/38.

Organisasjon av veinstituttet i Sverige. 16/39.

Stabilisering av grus. Av A. Baalsrud. 61/38.

Stabilisering av grusdekker og underlag for andre veidekker. Av Ir. A. J. P. van der Burgh. 88/37.

Stabilisering av grusveier i Amerika. Av Gunnar Beskow. 34/37.

Stabilisering av vannbunnen grus med leir. Av Tom F. W. Barth. 131/39.

Steinmengden i stabiliserte grusdekker. Av H. Brudal. 36/40.

Stenmateriale til bituminøse veidekker. Av T. Saxegaard. 30/39.

Stenmateriale til billedhuggerverker. 90/40.

Trematerialers varighet. 190/37.

Undersøkelse av veigrus. Av T. B. Riise. 133/37.

Vei-institutt og bygningsteknisk laboratorium i England. 78/40.

Veilaboratoriet. Av Thorvald Olsen. 68/39.

Våre grusdekker. Deres stabilisering. Av A. Baalsrud. 92/40.

Motorbrensel.

A/S Agirs norskbyggede trekullgassgenerator for biler. 130/36.

Bensin av kull. 15/36.

Bilens brenselsforbruk ved rask kjøring. 5/37.

Biler drevet med erstatningsbrensler. 11/36.

Bilgassanlegg. 153/40.

En kilde som leverer ren bensin. 13/37.

Gassgeneratorkurset for de bilsakkyndige. 112/40.

Generatordrift av biler. 146/40.

På langtur med generatorbil. 162/40.

Rutebil med gassgenerator. 133/40.

Små problemer og store «tanker». 34/40.

Undersøkelse av kulloksyddinnhold i biler. 63/39.

Motorsleder.

Motorsleder av norsk konstruksjon. 43/39.

Personalia.

Aarskog, Einar, overingeniør. 13/39.

Backer, T., overingeniør. 110/40.

Barth, Fred., overingeniør. 126/38.

Boye, P., overingeniør. 16/37, † 153/37.

Crøger, Carl, overingeniør. 110/40.

Dahle, A., overingeniør. 140/37.

Dannevig, P. A., overingeniør. 16/36.

Eggen, Johs., overingeniør. 38/38.

Enblom, Fredrik, øverdirektør †. 144/39.

Fixdal, Knut, overingeniør. 140/37.

Horgen, E. N., overingeniør †. 125/37.

Ihlen, Alfred, byråsjef †. 182/38.

Ihlen, Oscar, veisjef †. 31/36.

Jenssen, A. W., overingeniør. 171/36.

Keim, Axel, overingeniør. 139/38.

Knudsen, Knud, overingeniør. 140/36.

Kyhl, S., direktør †. 96/37.

Lindenthal, Gustav, ingeniør †. 13/36.

Lund, S. A., overingeniør †. 171/36.

Lyng, Ferd., overingeniør. 140/38.
 McAdam, J. L. 187/36.
 Mejlænder, G. Otto, major, bilsakkyndig †. 80/39
 Munch, J., overingeniør. 13/36, † 35/40.
 Nagell, Otto, kontorsjef. 100/39.
 Nilsen, Arne, overingeniør. 38/38.
 Olafsen, Einar, overingeniør. 38/38.
 Puricelli, P., ingeniør. 124/40.
 Riis, Th., overingeniør. 126/38.
 Sem-Jacobsen, major, bilsakkyndig †. 159/36.
 Smith Sunde, overingeniør. 149/37.
 Stang, Olaf, overingeniør. 13/39.
 Torp, Alf, overingeniør. 141/36.
 Waage, Sven, overingeniør. 16/37.
 Waarum, Knut, overingeniør. 87/38.
 Ødegaard, Olav, overingeniør. 38/38.

Reklameskilter langs veiene.

Reklameskilter langs offentlige veier. 101/39.

Rettsgjørelser.

Bilenes lys. 14/39.
 De gamle trafikkreglers § 37. 61/40.
 Ekspropriasjon. 100/39.
 Ekspropriasjon etter bygningsloven. 14/39, 100/39.
 Ekstraturer på rutestrekningen utenom ruten. 142/36.
 Erhvervsmessig personbefordring. 11/37.
 Erstatning for skade på rewegård. 100/39.
 Erstatningsansvar for veivesenet. 141/36.
 Erstatningsansvar ved motorvognkjøring. 111/36, 190/37, 127/38.
 Erstatningsansvar ved sporveisdrift. 126/38.
 Erstatningssak — bilpåkjørsel. 61/40.
 Erstatningssak. 62/40.
 Forbikjøring. 57/36.
 For stor last. 127/38.
 Forsøk på å kjøre bil. 14/39.
 Gamle — nye trafikkregler. 101/39.
 Gatekryss eller inn(ut)kjørsel. 142/36.
 Gjerdes avstand fra vei i regulert strøk. 15/39.
 «Hus som ligger nær veien». 14/39.
 Jernbanens ansvar ved planoverganger. 95/37, 190/37, 127/38.
 Kjelkeaking i offentlig vei. 14/39.
 Kjøring i påvirket tilstand. 61/40.
 Kjøring i veikryss. 189/36.
 Lette motorkjøretøyer. 101/39.
 Lys på sykkel. 14/39.
 Motorvognlovens § 17 — Aktsomhetsplikten. 101/39.
 Motorvognlovens § 30 — Erstatningskrav. 61/40.
 Motorvognlovens § 21. 61/40, 62/40.
 Motorvognlovens § 21, 1. 62/40.
 Motorvognlovens § 18, annet punktum. 62/40.
 «Nær veien» — Trafikkreglene § 13. 127/38.
 Parkering. 142/36, 14/39.
 Parkeringsplasser, trafikkreglene § 28. 189/37.
 Pliktmessig avhold fra alkoholnydelse. 111/36.
 Refusjon av utlegg til grunnervervelse. 127/38.
 Regelmessig kjøring. 190/37.
 Rett til bruk av privat vei. 57/38.
 Rutekjøring og dermed likestillet kjøring. 141/36, 11/37, 56/38, 127/38.
 Sammenstøt — erstatningskrav. 61/40.
 Skyssing for fortjeneste. 61/40.
 Sykkelbremser. 189/36.
 Sykkellykter. 142/36.
 Trafikkreglene § 32, 4. 61/40.
 Trafikkreglene § 15, 2. 62/40.
 Transport av stats- og fylkesbidrag til bygdevei-anlegg. 189/36.
 Undersøkelse av bremsene. 61/40.
 Utlån av motorvogner. 188/36, 127/38.
 Vederlag for rett til å trafikere konsesjonert rute. 11/37.

Veiarbeidsplikt. 64/36.
 Veilovens § 29, 2. ledd. 189/37.
 Viktig høyesterettsdom i Sverige. 95/37.
 Øvelseskjøring. 64/36.

Romania.*

Fra andre lands veivesen. Midlenes tilveiebringelse. 92/37.

Russland.*

Nye veinormaler i Russland. 44/37.

Sjekkoslovakia.*

Gatelarmen skal bekjempes. 191/36.

Spania.*

En bru i krig. 13/37.
 Veiforbedringer i Spania. 172/37.

Sprengning, sprengstoff.

Om sprengningsulykker. Av H. C. Nielsen. 70/40.
 Sprengning av Klevhaugen. Av H. Skagseth. 1/39.
 Sprengstoffinspeksjonens årsheretning for 1939. 97/40.

Støvdempning.

Anvendelse av bindstoff og sulfitlут i riksveivedlikeholdet på Hedmark. Av Thor Olsen. 1/37.
 De avsluttende forsøk med støvsuger for landeveier. Av Tor B. Loftheim. 90/36.
 Klorkalsium fra kjemisk synspunkt. Av E. V. Wetlesen. 65/37.
 Støplagen på veiene. 101/39.
 Sulfitlут og klorkalsiums forhold til asfalt. Av T. B. Riise. 122/37.
 Sulfitlут som støvdempningsmiddel. Av Thor Olsen. 38/36.
 Svenske forsøk med støvdempende midler. Av T. B. Riise. 122/37.
 Undersøkelser av veistøv. Av Tor B. Loftheim. 65/36.

Sveits.*

Automobilklubben i Sveits protesterer mot den forhøyede bensinbeskatning. 14/36.
 Et rullende postkontor. 124/37.
 Fremme av bilturismen. 151/38.
 Klausenstrasses fineste slyng. 62/36.
 Metalliserte trafikkstripes. 12/37.
 Over Alperne Sveits—Italia. 28/37.
 Snefreseren. 168/36.
 Sveitsisk bilende veimanns inntrykk av en biltur fra Kirkenes til Oslo. 83/40.
 Sveitsiske snekjettinger. 124/37.
 Sykkelen har fått strømlinje. 146/39.
 Tirol moderniserer sine veier. 127/38.
 Trafikken på Gross Glocknerveien. 14/40.
 Trafikkelling på veiene i Sveits. 57/40, 111/40.
 Utviklingens lov er sterkest. 39/38.
 Veibyggingen i kanton Bern i Sveits. 45/40.
 Veiene i kantonen Valais, Sveits. 29/40.
 Veien langs Wallensee—St. Gallen i Sveits. 158/39.
 Vintertrafikken på fjellveiene i Sveits stiger stadig. 152/37.

Sverige.*

Bekjempelse av arbeidsløsheten i granitt-industrien. 144/39.
 Bilavgiftene i Sverige. 172/36.
 Bilteknisk institutt ved teknisk høiskole. 62/40.

Campingplasser for utenbysboende i Stockholm. 181/38.
 De svenske stendekker. 59/40.
 Det svenske veivesen har fått røntgenbil. 117/39.
 En norsk-svensk riksvei. 13/37.
 Et interessant foredrag med diskusjon om veidekker og om hvordan pengene skal skaffes. 188/38.
 Ferjetrafikken Sverige—Danmark. 50/40.
 Forslag om en meget omfattende trafikkstelling i Sverige. 24/37.
 Fortaukantsten ved bruer. 94/40.
 Generatordrift av biler. 146/40.
 Grusvedlikeholdet som blev en videnskap. 120/40.
 Grusveidekkenes motstandsevne. 85/38.
 Hjelpelefon langs landeveier. 152/38.
 Høiretrafikken i Sverige. 47/39.
 Kampen mot ugresset langs veiene. 72/40.
 Litt om betongferjer. 175/38.
 Litt om de nye svenske trafikkregler. 27/37.
 Materialundersøkelse ved hjelp av røntgen. 192/38.
 Organisasjon av veinstituttet i Sverige. 16/39.
 På langtur med generatorbil. 162/40.
 Reklameskilter langs oftentligste veier. 101/39.
 Rullende tannklinik. 192/36.
 Snerydning med Caterpillartraktor. 138/37.
 Stockholm fjerner sporveislinjene. 144/39.
 Svenska Vägföreningens 25-års jubileum. 22/39.
 Svenske forsøk med støvdempende midler. 122/37.
 Svensk forslag til ugresslov. 50/40.
 «Trafikkmaskinen» Slussen. 100/38.
 Trafikkstellingen i Sverige 1936. 37/39.
 Treplantning langs veiene. 129/39.
 Varige veidekker og deres vedlikehold. 173/36.
 Veiarbeidslønninger i Sverige. 77/40.
 Veidekker på de svenske veier. 75/36.
 Veitutstilling i Göteborg. 66/37.
 Viktig høyesterettsdom i Sverige. 95/37.

Sykler og sykkelveier.

Bygging av sykkelveier i Tyskland. 172/36.
 Et fornuftig forslag. 111/40.
 500 000 sykler pr. år. 192/38.
 Sykkelen har fått strømlinjer. 146/39.
 Sykkeltier i Frankrike. 48/39.
 Sykkelveier i Tyskland. 49/40.

Tele.

Studier og erfaringer med hensyn til televanskeligheter. Av Arne Nilsen. 141/37.
 Teleundersøkser i Sør-Trøndelag. Av A. Rode. 33/36, 141/36.
 Televanskeligheter i Hedmark våren 1937. Av Thor Olsen. 199/37.
 Undersøkelse av masseutskiftningsmateriale. Av A. Watzinger, E. Kindem og B. Michelsen. 101/38.

Tilhengervogner.

Biltihengerne skaper et nytt problem i U. S. A. 9/37.
 Kjøring med 2-hjulte tilhengere. Av H. F. Arentz. 7/36.
 Kobling for tilhengervogn. 15/37.

Trafikkbestemmelser.

Chicago standardiserer bilhorn. 29/37.
 Forholdsregler mot råkjøring. 13/37.
 Fra Bermuda. 76/36.
 Forslag om bestemmelse om førerprøve for trådbusførere. 147/40.
 For stor last. 127/38.
 Gamle — nye trafikkregler. 101/39.

Gatelarmen i New York skal bekjempes. 47/36.
 Gatelarmen skal bekjempes. 191/36.
 Gult sykkellys i Italia. 98/40.
 Hastighetsbegrensning for bilkjøring. 111/40.
 Hvordan er høirekjøringen blitt gjeldende regel i Norge? 73/40.
 Høirekjøring på Island. 150/40.
 Kjørehastigheten i U. S. A. 155/39.
 Kontroll med isveier. 27/37.
 Litt om de nye svenske trafikkregler. 27/37.
 Metalliserte trafikkstipper. 12/37.
 Moderne chaufførskole i Tønsberg. 78/39.
 Nye veiviserskilter. 86/39.
 Obligatorisk trafikkundervisning. 126/37.
 Særbestemmelser om motorvognkjøring. 16/36, 63/36, 76/36, 132/36, 16/37, 140/38, 48/39, 90/39.
 «Trafikkmaskinen» Slussen. 100/38.
 Trafikk og trafikkproblemer i København. 70/36.
 Trafikkregler som selskapsspill. 63/36.
 Trafikkregulering. 40/38.
 Veitrafikk og brandvesen. 46/39.

Trafikksikkerhet.

Bedre belysning på veiene vil minske trafikkulykkene. 110/37.
 Biltrafikk og byplaner. 90/37.
 Den fri høede i jernbaneunderganger m. v. 143/37, 192/37.
 Den tyste trafikk i Helsingfors opphører. 150/40.
 Et effektivt varseltegn. 192/38.
 Et sosialt eksperiment i Liverpool. 29/37.
 Fire-låmsveiene er farlige for trafikksikkerheten. 30/36.
 Frem med lommetørklæet. 77/39.
 Gi henne plass. 78/39.
 Grenseløs lettsindighet. 134/40.
 Hjelp for beduggede bilister. 14/37.
 Hunder trenes til blindes hjelbere i trafikken. 13/37.
 Hvit skjerm på sykler. 28/37.
 Hvordan kan veiene gjøres mere trafikksikre? 137/36.
 Hvorfor ikke kjennetegne gater ved farver. 204/37.
 Høittaler som trafikkdirigent. 27/37.
 Kan trafikksikkerheten økes ved konstruktive midler? 26/37.
 Lysreflekterende kantsten. 96/40.
 Politiet skifter bilringer. 151/38.
 Regulering av biltrafikken. 98/40.
 Rettningsviseren. 178/39.
 Siktbarhet på belyste og ubelyste veier. 192/36.
 Spesielle gater for barn. 27/37.
 Trafikkforholdene på de tyske bilveier. 32/37.
 Trafikklyssignalet «Don». 128/40, 165/40.
 Trafikkproblem i England. 29/37.
 Trafikkproblem i byene, amerik. forslag. 59/38.
 Trær langs veiene fjernes. 99/40.
 Uvorren bilkjøring i U. S. A. 74/36.
 Veienes utstyr og trafikksikkerheten. 109/40.
 Veikantsten av glass. 77/39.

Trafikkstelling.

Amerika kjører til byen. 123/39.
 Biltrafikken mellom Norge og utlandet i 1935. 63/36.
 Biltrafikken mellom Norge og utlandet i 1936. 189/37.
 Biltrafikken over Hardangervidda 1937. 191/37.
 Biltrafikken over Hardangervidda 1939. 77/40.
 Forslag om trafikkstelling i Sverige. 24/37.
 Kjøreresultater på bilstamveiene. 124/37.
 Lastebiltrafikken ved byggingen av Westwall (Siegfriedlinjen). 34/40.
 Noen trafikkall i U. S. A. 111/40.
 Over Alpene Sveits—Italia. 28/37.

Trafikken i London og omegn. 16/36.
 Trafikken på Gross Glocknerveien. 39/38, 14/40.
 Trafikkrekord i New York. 172/37.
 Trafikketting i Danmark. 102/39.
 Trafikketting i Danmark. Av T. Backer. 60/37.
 Trafikketting i Sverige 1936. Av T. Backer. 37/39.
 Trafikketting på de tyske riksautobaner. 31/37.
 Trafikketting på veiene i Sveits. Av T. Backer. 57/40, 111/40.
 Trafikkutviklingen på de tyske bilstamveier. 145/39.
 Veiers og jernbaners transportydelser. 112/40.
 Vintertrafikken på fjellveiene i Sveits. 152/37.

Trafikkulykker.

Dødsfall ved trafikkulykker. 192/38.
 Ulykker ved punktering av bilringer. 192/38.
 Undersøkelse av 7000 trafikkulykker i England. 15/36.

Trafikkundervisning.

Automobilkjøring som skolefag. 172/36.
 Moderne trafikkundervisning. 172/36.
 Trafikkundervisning i skolene. 12/37, 32/37.
 Trafikkundervisning m. v. i nytt spor. 190/36.

Trådbuss.

Forslag til bestemmelser om førerprøve for trådbussførere. 147/40.

Tunneler.

En veitunnel 2700 m o. h. 139/38.
 Kr. 35 000 pr. meter for tunnelgate i New York. 150/37.
 Maas-tunnelen. 77/39.
 New Yorks Brooklyn-Battery tunnel. 98/40.
 Tunnelarbeider i Japan. 145/39.
 Veitunnel til 240 millioner kroner. 30/37.
 Veitunnel under Alpene. 29/37.

Turisttrafikk.

Reisetrafikken i 1938. 155/39.
 Sveitsisk bilende veimanns inntrykk av en biltur fra Kirkenes til Oslo. Av O. Kahrs. 83/40.
 Sett fra reiselivnæringsens synspunkt. 166/40.
 Veier og turister i Michigan. Av H. N. Brunvand. 7/37.
 Veienes forhold til turisttrafikken i U. S. A. 12/38.

*Tyskland.**

Biler kan få beskjed om telefonsamtaler m. v. 193/38.
 Bygging av egne sykkelveier i Tyskland. 172/36.
 Bølgeformet profil ved de tyske storveier. 94/37.
 Damer som bilførere. 15/37.
 Den tyske folkebil. 35/39.
 Det tyske veivesens omkostninger og finansieringen i 1932—35. 12/37.
 De tyske bilstamveier. 195/38.
 De tyske «Riksautobaner» som turistveier. 28/37.
 De tyske «Riksibilbaner». 109/36.
 En stor hengebru på riksautobananen Köln—Rodenerkirchen. 146/39.
 Forholdsregler mot råkjøring. 13/37.
 Høifjellsvei under bygging i Tyskland. 190/36.
 Kjørehastighet og tidsbesparelse på de tyske bilstamveier. 96/38.
 Kjørerestater på bilstamveiene. 124/37.
 Lastebiltrafikken ved byggingen av Westwall. 34/40.
 Luftgummiringer på hestekjøretøier. 142/39.
 Luftringer for hestekjøretøier. 192/38.

Man sparer tid på riksautobanene. 30/37.
 Projektert ny bru over Elben ved Hamburg. 88/40.
 Skatter og avgifter på biltrafikken i Tyskland. 99/40.
 Statens stilling til biltrafikken i Tyskland. 94/37.
 Sykkelveier i Tyskland. 49/40.
 Trafikkforholdene på de tyske bilveier. 32/37.
 Trafikketting på de tyske riksautobaner. 31/37.
 Trafikkutviklingen på de tyske bilstamveier. 145/39.
 Traseringsprinsipper for de tyske automobilveier. 111/37.
 Trevirkets anvendelse til veier og veitrafikk. 3/37.
 Tyskland bygger et kanalnett. 15/39.
 Vedlikehold av veier i tettbebyggede strøk. 192/36.
 Veiers og jernbaners transportydelser. 112/40.
 Verdens største luftskib «Von Hindenburg». 76/36.

Ugressbekjempelse.

Kampen mot ugresset. Av A. Baalsrud. 186/38.
 Kampen mot ugresset langs veiene. 77/39, 72/40.
 Natriumklorat mot ugress på veiene. 142/36.
 Svensk forslag til ugresslov. 50/40.

*Ungarn.**

Ny bru over Donau i Budapest. 139/38.

Veibygging.

Aktuelle spørsmål for vårt veivesen. Av A. Baalsrud. 113/37.
 Amerikanske inntrykk av europeiske veiforhold. 88/40.
 Amerikanske krav til 2. klasses veier. Av O. Kahrs. 95/37.
 Amerikanske stabiliseringsmetoder over myrlendte strekninger. Av H. N. Brunvand. 183/37.
 Arbeidsfylkingens veianlegg i Murudalen. 92/37.
 Avrunding av stigningsbrigde på vegar. Av G. A. Frøholm. 3/39.
 Bedre veier, mere veier. Grusveienes renessanse. Av A. Baalsrud. 89/38.
 Bruenes vei. 150/40.
 Bureisningsveier. 39/38.
 Bygging og finansiering av gjennomgangsveier i U. S. A. 133/40.
 Det Argentinske statsveivesen. Av Thv. Olsen. 8/39.
 Det tyske veivesens omkostninger. 12/37.
 En norsk-svensk riksvei. 13/37.
 En original vei. 118/39.
 En usedvanlig situasjon. 131/36.
 Et interessant jernbane- og veispørsmål. 147/37.
 Fra andre lands veivesen. 92/37.
 Forsvaret og veiene i U. S. A. 134/40.
 Forsvarsvesenets krav til veiene i U. S. A. Av Aa. Elmenhorst. 63/40.
 Grunnerhvervelse for veibygging i U. S. A. 111/40.
 Huvudplanstikking for vegprosjekt. Av G. Frøholm. 190/38.
 Hvorfor vår veibygging bør økes. Av Thor Larsen. 145/36.
 Høifjellsvei under bygging i Tyskland. 190/36.
 Innfartsveiene til Oslo. Av A. Korsbække. 135/40.
 Islands veier. Av G. Zoëga. 23/39.
 Kjørebaner i forskjellig plan. Av E. Rosendahl. 192/37.
 Klausenstrasses fineste slyng. 62/36.
 Kurvestikking med vinkelspegl. Av G. A. Frøholm. 177/38.
 Litt om veier og veivesen på Færøyene. Av T. Baalsrud. 119/39.
 Litt om vertikale kurver og deres beregninger. Av Sverre Knudsen. 202/38.

Litt veiprat. Av mannen ved rattet. 155/37.
 Maskinplanering på veianlegget Tolga—Femunds-
 enden. Av T. Nordang. 91/37.
 Maskinplanering ved Tynset bru. Av T. Nordang.
 57/39.
 Maskinplanering ved veianlegg i Finnmark. Av H.
 Hofseth. 113/36, 12/39.
 Norm for veiers tverrsnitt. Av J. Funder. 147/39.
 Nye engelske retningslinjer for bygging av veier.
 60/38.
 Nye veinormaler i Danmark. 177/39.
 Nye veinormaler i Russland. 44/37.
 Nye veinormaler i U. S. A. 39/38.
 Nødvendig veibredde. Av O. Kahrs. 6/40.
 Omlegging av gamle veier. 129/39.
 Overbygging mot stensprang. 193/38.
 Packer høyfejllsvei. 189/36.
 Regler for bidrag til bygdeveianlegg. Av J. Fun-
 der. 141/38.
 Regulerbare kantstener. 165/40.
 Samferdselsteknikk (kommunikasjonsteknikk).
 99/38.
 Sammenhengende vei fra London til Istanbul. 31/37.
 Sjablon for inntegning av vertikalkurver. Av H.
 Aase. 145/37.
 Smale veier. 47/39.
 Store offentlige arbeider i Danmark. 193/38.
 Store veiarbeider. Av Paul Laxegaard. 101/40,
 125/40.
 Særskilte tiltak for arbeidsledig ungdom. Sogne-
 fjellveien. Av Arne Berre. 119/37.
 Tirol moderniserer sine veier. 127/38.
 To alternativer. 145/39.
 To slags planleggelse på samme veistrekning.
 137/37.
 Treplantning langs veiene. 129/39.
 Turistveien til Rønvikfjell betaler seg selv. 144/36.
 Veianleggene Stamnes—Eidsland og Stamnes—
 Straume i Hordaland. Av I. Glambek. 3/40.
 Veianlegget Ogn—a-Tengs. 107/36.
 Veibanens form m. v. 171/37.
 Veibreddens innflytelse på veienes trafikkevne.
 34/40.
 Veibudsjettet og forbindelsen Kristiansund—Opdal.
 Av Edv. Svanøe. 20/37.
 Veibyggingen i Kanton Bern i Sveits. Av R. Wal-
 ther 45/40.
 Veibygningen i U. S. A. kommer tilbake i sin
 gamle gjenge. 131/36.
 Veibygging i Finland. 102/39.
 Veibygging i India. 49/40.
 Veibyggingskursus for skolebarn. 39/38.
 Veien Addis Abeba — Det røde hav. 177/39.
 Veien langs Wallensee—St. Gallen. 158/39.
 Veiene i kantonen Valais—kanton Wallis—Sveits.
 Av M. Ducrey. 29/40.
 Veienes kurvatur. Av O. Kahrs. 124/38.
 Veienes utstyr og trafiksikkerheten. 109/40.
 Veier i Akershus. Av A. Korsbrekke. 129/38.
 Veier og kurver. Av K. Heje. 1/36, 17/36.
 Veier og turister i Michigan. Av H. N. Brunvand.
 7/37.
 Veier over verden. Av Gregory James. 204/38.
 Veiforbedringer i Spania. 172/37.
 Veikantsten av glass. 77/39.
 Veikurver for hurtigtrafikk. Av O. Gjørv. 49/36.
 Veiprofiler for Troms fylke. Av Knut Waarum.
 169/37.
 Veiundersøkelser i Argentina. 139/38.
 Veiutbedringer. Av Thor Olsen. 151/39.
 Verdens mest betydningsfulle vei. 133/40.
 Våre veier og veiproblemer. Av A. Baalsrud.
 152/40.
 Vår nyesste høifjellsvei. Sognefjellveien. 21/39.

Veidekker.
 Betongdekke på veiene. 110/37.
 Bomull ved veiarbeide. 15/36.
 Cementbeotngdekke på Trondheimsveien i Akers-
 hus. Av J. Voss. 104/40.
 De svenske stendekker. 59/40.
 En gammel vej som er moderne. 177/39.
 Et lærerikt tilfelle. Av H. Brudal. 183/38.
 Et interessant foredrag og diskusjon. 188/38.
 Faste veidekker pr. 1. oktober 1937. 179/38.
 Faste veidekker pr. 1. oktober 1938. 44/39.
 Faste veidekker pr. 1. oktober 1939. 48/40.
 Forebyggelse av cementbetongdekkers avskalling.
 Ved H. Brudal. 158/40.
 Forsøk med kalkgrus på veibanan. Av H. Skagseth.
 145/38.
 Forsøk med kalkstengrus på veibanan. Av H. Skag-
 seth og E. Grønningsæter. 149/39.
 Grusveidekkers motstandseyne. 85/38.
 Gummigater i Londons city. 192/37.
 Icubit-grusdekkere på Ringeriksveien. Av T. Saxe-
 gaard. 164/36.
 Leirgrusdekkere. Av E. Abrahamsen. 174/39.
 Moderne amerikansk betongbane. 48/36.
 Noen veidekkstyper og deres økonomi. Av Tom
 F. W. Barth. 138/39.
 Varige veidekkere og deres vedlikehold. Av T. D.
 Riise. 173/36.
 Veidekkenes innflytelse på bilenes driftsomkost-
 ninger. 112/40.
 Veidekker av «Holter-betong». Av A. Keim. 27/36.
 Veidekker på de danske veier. 144/36, 192/38, 48/40.
 Veidekker på de svenske veier. 75/36.
 Veiforsøk med farvede kjørebaneler. 15/36.
 Veingeniører og bilsakkynlige. 137/38.
 Vibrobetongdekket Stanger—Jessheim. Av S.
 Glærum. 26/38.
 Vibrobetong for veidekkere. Av L. Dundas. 22/37.
 Voldsom ødeleggelse av veidekker i U. S. A. 191/36.

Veilengder.

Veinettets vekst. Veilengder pr. 30. juni 1936.
 133/36.
 Veilengder i Norge pr. 30. juni 1937. 147/37.
 Veilengder i Norge pr. 30. juni 1938. 180/38.
 Veilengder i Norge pr. 30. juni 1939. 156/39.
 Veilengder i Norge pr. 30. juni 1940. 163/40.

Veiløgning.

Tillegg til veiloven. 150/40.

Veimerker.

Veimerker i Rogaland fylke. Av Th. Riis. 108/37.

Veivedlikehold.

De økede utgifter ved riksveivedlikeholdet. Av
 Thor Olsen. 29/39.
 Et lærerikt tilfelle. Av H. Brudal. 183/38.
 Fikserbilleder: Hvor er rekverket? 194/38.
 Grusvedlikeholdet som blev en videnskap. 120/40.
 Høifjellsveiene åpning for biltrafikk 1936. 63/36.
 Høifjellsveiene åpning for biltrafikk 1937. 68/37.
 Høifjellsveiene åpning for biltrafikk 1938. 88/38.
 Høifjellsveiene åpning for biltrafikk 1939. 78/39.
 Rifledannelser på landeveier. Av I. Oftedahl. 158/37.
 Sneskjærmer som gatesperninger. 99/40.
 Sørlandske hovedvei og Monte Carlo-løpet 1937.
 66/37.

Undersøkelse av masseutskiftningsmaterialer. Av A. Watzinger, E. Kindem og B. Michelsen. 101/38.

Vedlikehold av stabiliserte grusdekker. Av H. Brudal. 79/40.

Vedlikehold av veier i tettbebyggede strok. 192/36.

Veilengder og vedlikeholdets kostende. 122/40.

Veitrafikk og veivedlikehold. Av Thor Olsen. 30/38.

Veivedlikeholdet 1934—35. Av T. Backer. 1/38.

Veivedlikeholdet i Østfold. Av P. Dannevig. 153/37.

Veivedlikeholdsutgiftene 1934/35. Foreløbige tall. 96/36.

Våre veier og veiproblemer. Av A. Baalsrud. 152/40.

Veivesenets utvikling og historie samt organisasjon.

Aktuelle problemer i veivesenet. Av A. Baalsrud. 1/40.

Bakker før og nu. Av O. Kahrs. 28/40.

De gamle veiene i Akersdalens centrum. Av Fritz Holland. 8/40, 49/40.

Den tusenårige alfarvei Oslo—Romerike. Av Fritz Holland. 46/38.

Det norske veivesens historie og organisasjon. Oversikt over veibyggingen. Av A. Baalsrud. 173/37.

En veuinstruks fra 1794. 200/38.

Stalheimskleiva. 60/39.

Strandlinjen i Akersdalen gjennem eldre tider. Av Fritz Holland. 53/40.

Utviklingens lov er sterkest. 39/38.

Vintervedlikehold.

Brøiting på Filefjell. 67/37.

De vanskelige sneforhold på Sørlandet. Av T. Backer. 42/37.

Fra vinterens snebrøiting. 63/36.

Muldning av sne med trekull. Av R. Borthen. 56/38.

Snebrøitingen på Filefjell. Av T. Backer. 17/39.

Snemengden på Haukelifjell. 16/38.

Sneklogstasjon på Gratangfjellet. 134/40.

Sneyrdning med Caterpilartraktor. Av K. Waarum. 138/37.

Sneyrdning på Lågendalsveien 1935—36. Av Sigurd Hagen. 87/36.

Sneskjærmer i Danmark. 49/40.

Sneskjermers virkemåte. Av T. Nordang. 49/40.

Spesialanordninger for snebrøitingen. Av H. Skagseth. 157/36.

Veier åpne for biltrafikk vinteren 1936—37. 169/36.

Veier som skal brøtes for biltrafikk vinteren 1937—38. 187/37.

Veier som skal brøtes for biltrafikk vinteren 1938—39. 181/38.

Østerrike.*

Biler drevet med erstatningsbrensler. 11/36.

Packer høifjellsvei i Østerrike åpnet for biltrafikk. 189/36.

Trafikken på Gross Glocknerveien. 39/38.

Veibyggingskursus for skolebarn. 39/38.

FORFATTERREGISTER

- Andresen, L. 182/36, 103/37, 41/38, 161/38, 51/39,
Aase, Hans. 145/37.
- Abrahamsen, Egil. 174/39.
91/39, 113/40.
- Arentz, H. F. 7/36.
- Baalsrud, A. 113/37, 173/37, 61/38, 89/38, 186/38,
1/40, 35/40, 91/40, 152/40.
- Baalsrud, T. 119/39.
- Backer, T. 72/36, 42/37, 60/37, 1/38, 138/38, 17/39,
37/39, 103/39, 57/40.
- Barth, Fred. 191/36.
- Barth, Tom F. W. 122/38, 143/38, 131/39, 138/39,
91/40.
- Bathen. 56/38.
- Berre, Arne. 119/37.
- Beskow, Gunnar. 34/37.
- Bjerke, L. 59/39.
- Borchgrevink, H. C. 29/38.
- Bressey, Charles H. 137/36.
- Brudal, Holger. 161/36, 176/37, 17/38, 52/38, 62/38,
174/38, 183/38, 159/39, 175/39, 36/40, 51/40, 79/40,
108/40, 158/40.
- Brunyand, Harold N. 7/37, 183/37.
- Burgh, van der, Ir. A. J. P. 88/37.
- Crøger, C. 92/37, 150/37.
- Dahle, A. 68/36.
- Ducrey, M. 29/40.
- Dundas, L. 22/37.
- Eggen, Johs. 27/37, 151/37.
- Elmehorst, Aage. 63/40, 130/40.
- Fleischer, Hermann. 141/36.
- Froholm, G. A. 39/36, 122/36, 72/37, 139/38, 177/38,
190/38, 3/39.
- Funder, Jens. 141/38, 49/39, 147/39.
- Glambek, I. 3/40.
- Glærum, S. 26/38.
- Gjørv, Ole A. 49/36.
- Grønningssæter, E. 149/39.
- Hagen, Sigurd. 87/36.
- Heje, Kolbjørn. 1/36, 17/36, 39/40.
- Heyerdahl, F. 109/36.
- Hofseth, H. 113/36, 154/36.
- Holland, Fritz. 46/38, 8/40, 53/40.
- James, Gregory. 204/38.
- Kahrs, Otto. 45/37, 95/37, 188/37, 11/38, 96/38,
124/38, 195/38, 35/39, 6/40, 28/40, 83/40, 153/40.
- Keim, Axel. 27/36.
- Kindem, E. 101/38.
- Knudsen, Sverre. 202/38.
- Korsbrekke, A. 17/37, 98/38, 129/38, 135/40.
- Kristensen, P. 43/37.
- Larsen, Thor. 145/36.
- Loftheim, Tor B. 65/36, 90/36.
- Lomsdal, Chr. 10/36.
- Lühr, C. F. 129/36.
- Løge, Alf. 74/39.
- MacDonald, Thos. 138/38.
- Matzow, J. N. 123/39.
- Michelsen, B. 101/38.
- Moe, Fridtjof. 171/37.
- Mortensen. 53/38.
- Mortensen, Gisle. 11/39.
- Munch, J. 80/37.
- Nielsen, H. C. 70/40.
- Nilsen, Arne. 60/36, 141/37.
- Nordang, T. 91/37, 57/39, 49/40.
- Oftedal, Ivar. 158/37.
- Olfson, Frans. 175/38.
- Olsen, Thor. 38/36, 1/37, 199/37, 30/38, 29/39, 151/39.
- Olsen, Thv. 128/36, 8/39, 68/39.

- Petersen, P. 108/36.
Riis, Th. 108/37.
Riise, T. B. 173/36, 122/37, 133/37, 128/38, 70/39.
Rode, A. 33/36, 141/36.
Rosendahl, Einar, 192/37, 167/38.
Rønning, Axel, 86/37, 193/37.
Saxegaard, Paul. 101/40.
Saxegaard, Trygg. 164/36, 30/39.
Skagseth, H. 135/36, 157/36, 44/37, 145/38, 1/39,
149/39.
Skåre, Erling. 24/40.
- Stang, Olaf. 7/38.
Svanøe, Edvard. 20/37.
Thesen, T. 153/38.
Tomter, A. 79/39.
Voss, J. 104/40.
Waarum, K. 6/37, 138/37, 169/37.
Walther, R. 45/40.
Watzinger, A. 101/38.
Wetlesen, E. V. 65/37.
Zoëga, Geir G. 23/39.
Ødegaard, O. 128/40.